Coll. Rom. 11°

Roma ciuitas ſancta caput mundi· Anno poſt euerſiōis troiane·cccc· ⁊·v·mūdi vero M·cccc ⁊·l· Jtē Romulꝰ ⁊ Remus ex mr̄e· Jlia rhea Siluia na[illegible] ſūt· Romulus eſto dicat Seruius romū appellatū fuiſſe: ⁊ ꝑ Romo Romulꝫ blādimēti cauſa: vnde gaudēt enī diminutiuo blāditie· Sȝ qꝛ Liuiꝰ florius ⁊ oēs hiſtorici

(1501)

Dg
450
1010

Coll. rom. 11

Dg. 450-1010

47

Coll. Rom. 11

[Indulgentiae]

[fragm. 38 pp.]

Sconosciuto ai bibliofili

Citato quest'esemplare da Schmidt al n. 24.

(58 ff.?)

Coll. rom.

Coll. Rom. II°

Roma ciuitas ſancta caput mundi. Anno poſt euerſiōis troiane .cccc. ⁊ .v. mūdi vero M.cccc ⁊ .l. Itē Romul⁹ ⁊ Remus ex mr̄e. Ilia rhea Siluia nati ſūt. Romulus eſto dicat Seruius romū appellatū fuiſſe: ⁊ ꝑ Romo Romulū blādimēti cauſa: deide gaudēt enī diminutiuo blāditie. Sꝫ q2 Liui⁹ florius ⁊ oēs hiſtorici

(1501)

[Indulgentiae]

ip̄m ſcribūt Romulū iō oēs ſequūt᷑ · Et R
mul⁹ iquā Jllia rhea Siluia mr̄e geit⁹: ex p
ſeu credito ſeu ficto: cū veri⁹ credat᷑ ſacerd
martꝭ· Sꝫ vt honeſtioꝛ eēt culpa d[illegible] ūt R
mani pꝛincipē ſuū ex deo marte genitū: qđ t
patiēte aīo tuler̄ gentes q̄ꝫ equo aīo romanoꝝ
impiū paſſe ſūt· fuit pꝛim⁹ rex ꝛ ꝯditoꝛ vꝛbis
romane· Sꝫ vtrū potuerat fili⁹ martis eē: po
nit᷑ eođ li·vir· Enei· ꝛ li·de aīa·c·lv· ꝛ li·de an
gel'·c·xix Hic p̄mū lucē attigeꝛit teſte Liuio
pꝛio ab vꝛbe cū quo ꝯueniūt oēs hiſtoꝛici ſeui
ciā Amulij p̄ris atqꝫ albanoꝝ regꝭ exꝑtus eſt
a quo vna cū fr̄e remo iuſſus eſt in tyberi mer
gi· Sꝫ ſtagnātib⁹ ſecus ripā vadis abiectos i
fātes decreſcēs aqua velut ſcelus refugerunt
reliqt in ſicco·rc·in li·aq·diul·c· rumoꝛ de quo
dixit Oui·i·ij·faſt· Hec vbi cognouit ꝯtēpta
toꝛ amuli⁹ eq· Amne iubꝫ mergi [illegible] ſcel⁹
vnda refugit· In ſicco pueri deſtit[illegible] mo·
tūc pic⁹ av[illegible] martia pꝛimū· tātiſper i[illegible]tes
alid· Dein[illegible]e lupa ſitiēs ad hoꝝ vagi[illegible]a
mutato curſu vberib⁹ ſuis aluit dicē[illegible]
p̄allegati·ij·li· Lacte quis īfātes neſc[illegible]

Coll. rom.
BIBLIOTHECA HERTZIANA ROMA
ROMA

ſe ꝑmo Et picū expoſitꝪ ſepe tuliſſe cibos: hāc lupā volūt aliq verā ⁊ aliq fictā. Utraqꝫ .n. fama ē ꝙ fuerit ficta. mōſtrat Eutropiꝰ dicēs ī li. i. Uerū puulos ꝑpe ripā tyberis expoſitos Fauſtulus regij armēti paſtoꝛ ad acbā Laurētiā vxoꝛē ſuā ꝯtulit: q̄ ob rapacitatē coꝛpis q̄ſtioſi lupa a vicinis appellabat̄. vn̄ vſqꝫ ad nr̄a tp̄a meretricū cellule lupanaria nūcupāt̄. Ad huius verificationē Lactātiꝰ in. i. diui. inſti. adducit exēplū dicēs Romani ab Athenieſibꝰ mutuati ſūt exēplū: apꝺ quos cū meretrix tyrānū occidiſſet Lena noīe: qꝛ nephas erat ſimulachꝛū meretricꝪ in tēplo ponis: aīalis effigiē poſuerūt: cuius noīe ipſa gerebat̄. Itaqꝫ vt illi ex noīe: ſic iſti ex ꝓfeſſiōe monumēta fecerūt. Qꝺ fuerit iſta lupa clare ponit Luciꝰ floꝛus ī li. i. ⁊ Pliniꝰ de viris illu. Sꝫ clarius Lucius floꝛus in li. i. ſui epi. Et Liuius dicens in pꝛimo ab vꝛbe. tenet fama cuꝫ fluitantē alueum in quo expoſiti erāt pueri in ſicco aqua deſtituiſſet lupā ſitientē ex mōtibus qui citra ſunt ad puerilem vagitū curſum flexiſſe. Eamqꝫ infantibus adeo mite ꝓbuiſſe

mãmas: vt etiã ipſos lingua lãberet. Hos re-
periẽs Fauſtul⁹ magiſter regij pecor̄ Acce
Laurentia vxori educãdo dedit. Sũt ⁊ q eaꝫ
vulgato corp̄e inter paſtores lupã cognomina
tã credãt. Hec Liui⁹ ↄfirmat hoc habit⁹ ipi⁹
que fuit lupe orniꝫa Joue mutat⁹ exempluꝫ
Qui vos eſt almãther capre nutric̄ ſue pelle
De quo dixit Vir. i p̄mo Enei. Donec regi
na ſacerdos marte grauis gẽmã partu dabit
Illa prolẽ. Inde lupus inde lupe fuluo nutri
cis tegmine let⁹. Romul⁹ excipiat gẽtẽ ⁊ ma
norcia cõdet. Menia romãoſqꝫ ſuo de noĩe di
cet. Aug⁹ aũt in. xviij. de ciui. dei. ⁊ Plini⁹ in
viij. hiſtorie natural' mõſtrauit vtrũqꝫ fuiſſe
poſſibile. Et ↄcludit vterqꝫ poſtq̄ꝫ ſingul⁹ hi
ſtoricus cõuenit cũ Liuio: quãq̄ꝫ ſi eis infan
tibus per quos tanta ciuitas cõdenda fuerat
de aqua diuinit⁹ liberatis per lactentẽ ferã de
us voluit ſubuenire qd̄ mirꝫ eſt. Itẽ Romul⁹
centũ ex ſenatoribus delegit quorũ cõſilio oĩa
agerent: vt habet̄ i cronica Jmp̄atorꝫ. Leo
nardi Aretini li. p̄mo romãe hiſtorie. Quos
ſenatores propter ſenectutẽ patr̄ ad ſimilitu-

dinē curie noiauit. Mille ēt pugnatores dele
git quos ad nūero milites appellauit. Rexit
ānis. xxxviij. postea fulmie perijt. Habet ēt
ī croica Romanoꝝ impatoꝝ: mater istoꝝ ge
minoꝝ vꝫ Romuli ꝛ Remi viua ſm legē de
foſſa ꝛ pueros in tyberim demergi iuſſit ꝛc.

Succeſſoꝛ prim⁹ Romuli Pōpili⁹ pr̄
Nume ſcōi romāoꝝ reg̃ ponit eod li.
vir. c. Numa Pōpili⁹ rome tribun⁹ plebis.

Succeſſoꝛ Pōpilii Tulli⁹ hoſtili⁹ q̄ re
xit ānis. xxij. q̄ nepos iſti⁹ hoſtili q̄ ſub
romulo bello cecidit: ſtrēnue aduerſū Sabi
nos pugnans ꝓut ſcripſit eod li. vir. c. Romu
l⁹. Cui meōria ꝛ ſui ꝟtutis titulus fuit Ro
me terti⁹ rex creat⁹. Illo q̄dem tpe quo Ma
naſſes regnabat in Hieruſalem. Item prim⁹
qui purpura ꝛ faſtibus vſus eſt.

Succeſſoꝛ Tullij hoſtilij Anc⁹ rexit ānis
xliiij. potēter: q̄ ius feriale ꝯdidit. i. mo
rēi ducēdi bella Re. eod li. c. Ancus martius

Succeſſoꝛ Anci, Priſc⁹ targn⁹: q̄ rexit
xxxvij. ānis: q̄ a Plinio i li. de vi. ill'. cō
notat. Targn⁹ Priſcus a Romulo rex ro

manoꝝ ve demorati exul Corīthi filiꝰ: quē re
gē frequēter hiſtorici lucbomonē dicūt: mlta
opatꝰ eſt. īchoauit edificare Capitoliū. i cro
nica Romanoꝝ impatoꝝ vt habet libro. i.

SUcceſſor Priſci targui Seruius tul
lius qui rexit ānis. xliiij. ⁊ inter omnes
primus qui cenſus excogitauit

SUcceſſor Seruij tulij targnꝰ ſupbꝰ q
rexit ānis. xxx. q ab hiſtoricꝭ ꝯnotat luci
ciꝰ targnus ob mores cognomēto ſupbꝰ fuit
ꝯnotati Targni filiꝰ ex vxore Canogle prout
ſcripſit eod li. vir. c. Seruiꝰ tulliꝰ. Hic teſte
Eutropio li. i. pmꝰ excogitauit vicula: fuſtes
carceres. ꝯpedes. cathēas ⁊ exilia put dicit eo
dē li. vir. c. Seruiꝰ tulliꝰ. vbi de ipius pīci
pio cū fuit rex. vij. Romāoꝝ. Hinc ꝯſules ce
pere p vno rege dn̄o. Hac cā creati ſunt vt ſi
vnus malꝰ eē voluiſſʒ alter eā habēs poteſta
tē ſimilē coherceret ⁊ placuit ne imperiū lōgi
us haberēt: ne propter diuturnitatē ptātis in
ſolertiores redderēt. ſʒ ciuiles ſemp eſſēt q
poſt annū ſcirēt ſe eſſe priuaturos. De quoꝝ
claritate habet plene in cronica romanoꝝ im

patoꝝ Aretini. ⁊ in li. vij. Romañ hiſtorice.

IUlius ceſar p̄m⁹ ip̄ator Alexādria ve
nit cui piłe⁹ īſidias rex p̄abat. q̄re a ceſa
re bello vict⁹ a nilo perijt vt pꝫ vbi agr̄ d̄ ceſa
re. p̄io Ceſar ergo petit⁹ egypto cleop̄re reg-
nū d̄dit ⁊ ip̄e p̄m⁹ accepit ſinglar̄ ip̄iū romano
rū. a quo oēs romani p̄cipes romanoꝝ ceſa-
res appellati ſūt. Sꝫ ꝯiurātib⁹ in eū. lx. vl' ā-
plius ſenatorib⁹ in curia. xxxiij. vulnerib⁹ p̄-
cuſſus occubuit. re. vbi agr̄ de ceſare. p̄ri. ip̄e.

SEcūdus ip̄ator octauian⁹ auguſt⁹ a quo
oēs romāoꝝ reges dicūt̄ auguſti. regna
uit ānis. lvj. ⁊ mēſibus. vi. Deficiēte āt p̄ici
patu pōtificū in Judea Herodes āticipatri a
ſcolaite ⁊ m̄ris arabice fili⁹ a romāis iudeoꝝ
p̄cipatū accepit quē tenuit ānis xxxvj. Et ne
ignobil' ⁊ ſāguie iudeoꝝ argueret̄ extraneus
ꝯbuſſit libros oēs q̄bus ꝯtinebat̄ nobilitas
iudeoꝝ. inſup̄ ⁊ ſuā ſobolē regio ſāguini ꝯmi-
ſceret̄ abdicata de fide feia hieroſolimitana
quā p̄natus vxorē accepat. Nā ex eo filio āti
cip̄re ſibi Maximiāe ſociauit filiā Alexādri
Ariſtoboli. nepotemqꝫ f̄ris Hircan. qui ante

fuit rex iudeoꝝ. Hic Herodi genuit . v. filios
quoꝝ duos Alexandrū ⁊ Ariſtobolū occidit
ip̄e in ſamaria. Nec fecit diuturnā morā qn
matrē illoꝝ q̄ nil cari⁹ habuerit occiderit Re.
li. vii. vbi agit᷑ de Herode Aſcalōita hoc tp̄e
q2 M. antoni⁹ qui tenebat aſiā ⁊ orientē repu-
diauerat ſororē Auguſti. Cleopatrāqꝫ duxe-
rat in vxorē inter Antoniū Cleopatrū ⁊ Au-
guſtū ortū eſt bellū: ſꝫ fugati apud Leucbas
antoni⁹ ⁊ Cleopatra ſeip̄os occiderūt. Et ſic
terminatū eſt regnū Egyptioꝝ qđ a p̄mo pto
lomeo lagi filio vſqꝫ ad cleopatrā ſtetit. ccxcv
annis. anno Ceſaris auguſti. xl. a morte vero
Cleop̄re ⁊ antonij qn̄ Egyptus in p̄uīcia ver
ſa eſt āno. xxxvij. ⁊ ab vrbe condita āno. ccclij
quo ꝑ vniuerſuꝫ orbē pax firmiſſima dei or-
dinatiōe ab auguſto firmata fuerat dn̄s nr̄ ie
ſus criſtus filius dei. etatē mundi ſexto ſuo ꝯ
ſecrauit aduētu. Itē diebus octauiani augu-
ſti transtyberi de taberna meritoria fons olei
de terra exūdauit. ac ꝑ totū diē largiſſimo ri-
uo fluxit. ſignificās ex gētibus xp̄i grām. tunc
etiā circulus ad celeſtis ſpeciē arcus circa ſo

(5.6)

quatuoꝛ ⁊ diebus·viij· Hic ſuo edicto cūctos qui a Domitiano exulauerūt reuocauit: q̄re Johānes apoſtolus ab exilio liberatꝰ· Ephe ſum redijt· ⁊ per eius abſentiā vidit ab hereti cis concuſſam fuiſſe: fidem hanc deſcripiam in euangelio ſtabiliuit·

TRaianus īpatoꝛ·xii· cepit īpare āno dn̄i c·⁊ impauit annis· ix·mēſibus·vj·⁊ die bus·xv·re·li· Uir·c·Traianus Huiꝰ tp̄e apl's Johānes· lxvi· anno poſt paſſionē dn̄i etatis autē ſue·xciiij· Epheſi placida moꝛte quieuit pleninus ſecundus oratoꝛ ⁊ hiſtoꝛicus imēſus habet᷑ pantheon Rome q̄d Domitianus fe cerat fulmine cōcrematur: cui nomen inde da tum eſt ꝙ omniū ſit ipſa domus habitaculū·

ADrianꝰ Traiani filiꝰ īpatoꝛ· xiii·īpauit ānis·xxj·cū īpare cepiſſet circa an· dn̄i cxxix·hic iudeos rebellos domuit ⁊ itroeūdo hieroſolimā licētia ablata quā ip̄z in optimū ſtatū muroꝝ extructiōe repare· Heliā de ſuo noīe reparare p̄cepit·re·li Uir·c· Adrianus

ANtoniꝰ cognomito pius īpatoꝛ·xiiij·cū filio ſuo Aurelio ⁊ lucio circa ānos dn̄i

a iudeis cepit īpare ⁊ īpauit ānis·xxii·⁊·iij. mē ſibꝰ·hoc tp̄e policarpꝰ veniēs romā mľtos ab heretica labe ꝯpeſcuit. re. li. xv. c. policarpus.

MArcus antonius verus iperator. xv· cū Lucio aurelio ꝯmodo cepit īpare an. o·clxij. ⁊ ipauit ānis. xj·⁊ mēſibus. ij· hoc tp̄e Policarpus in Aſia martirizatus eſt.

COmmodus antonij veri filiꝰ ipator xvj poſt patrē īpare cepit circa ānos dñi. c. lxxxiij. ⁊ ipauit annis. xiij. ⁊ hic dictus Comdus ob ſua facinora in domo veſtali ſtrangulatus interijt cū tanta execratiōe omnium vt hoſtis humani generis diceretur.

HElius ptinax iperator· xvii. cepit īpare circa ānos dñi. cxciiij· ⁊ ipauit mēſibus vj. hoc ſcelere Iuliani iuriſperiti occidit in palacio orta ſeditione iter p̄torianos milites.

SEuerus ptinax īpator. xviij. ipauit ānis xvij· cū ipare cepiſſꝫ an. d. cxcv. hoc tp̄e Leonides pr̄ Origenis martirio coronatur

ANtonius tartalla Seueri filius imperator. xix. imperauit annis. vij.

MArtinus ipator· xx· ipauit āno vno cū

cepiſſet imperare anno dñi·ccxix. cum vultu militari cum filio ſuo occiſus eſt·

MArcus aureli⁹ antoni⁹ īpator·xxi.īpauit ānis·iiij·cū cepiſſet īpare āno dñi. ccxx. bui⁹ tpe in paletſinā vrbs Nicopolis q̄ prius Emaus dicebat̃ cōdita eſt·hec illa Emaus quā dñs poſt reſurrectionez ingreſſu ſuo ſicut narrat Lucas ſanctificare dignatus eſt·

AUrcolus alexāder īpator.xxij·īpauit ānis.xiij. cū īpare cepit āno dñi. ccxxxiij. hoc tpe Origenes p totū orbē glorioſus hēt̃ nec mirū ſcribit Beda de ipſo origenes tantū ſcribendi ſedulus fuit: vt Hieronim⁹ quodā loco.v.milia librorꝝ ei⁹ ſe legiſſe meminerit.

MAximin⁹ īpator.xxiij.īperauit ānis·iij. cū cepiſſet īperare āno dñi·ccxxix. hic fuit genitus pr̄e ꝛ matre barbaris auctoritate Hellij Lāpredis ꝛ Ruffini in annali. Ro·

GOrdianus īperator. xxiiij·īperauit ānis vj.cū cepiſſet īperare anno dñi. ccxxxix prout ſcribit Ruffinus in annali· Ro.iſte ad huc adoleſcēs ex ſenatus ſententia cum leticia populi factus eſt imperator.

Philipp⁹ cū philippo īpator·xxv·īpauit
ānis ꝑut ſcribit Ruffin⁹ in annali·Ro·
cū cepiſſet imparare anno dñi. cclv hic primus
omniū iperatoꝝ xp̄ianus fuit·vna cū filio ſuo
baptizatus eſt vt dicit Ruffinus·

Decius īpator·xxvi·īpauit ānis·ii·ꝛ·iij
menſibus: ꝛ cū iperare cepiſſet āno dñi
cclij·hic Philippus prēȝ ꝛ filiū iterfecit·hic
bello a Gottis occidit̄ · ſed fracto fūdo plau
ſtri nūq̄ȝ poterat inueniri· ideo alibi q̄ a dia-
bolo ꝛ alibi dicit̄ a Gottis raptus·

Gallus cū Vulluſiano filio īpator·xxvii
īpauit ānis·ij·ꝛ·iiij·menſib⁹·Cuius tpe
Origenes āno·lxx·etatis ſue· nō tn̄ itegre im
pleto defūct⁹ eſt ꝛ ī Tyro vrbe ſepult⁹· ꝛ Cor
nelius ep̄s Rome rogat⁹ a q̄dā matrōa Lu
cina corpora apl'oꝝ nocťu ď cathecūbis leua-
uit·ꝛ poſuit Pauli corp⁹ i via hoſtieñ·vbi fu
erat decollat⁹·Petr⁹ āt circa locū vbi fuerat
crucifix⁹ ī tēplo Apollinis in mōte aureo in
vaticano palacij Neroniani.iiij·kl'. Julij·re.
notāter li·vir.vbi agit̄ de Petro apl'o·

Valerian⁹ cū filio ſuo Galieno iperator

xxviij. iꝑauit ãnis. xv. ꝛ cũ iꝑare cepiſſꝫ ãno d. cclvi. iſte militãs a perſ iꝭ debellat⁹ eſt q̃zdiu vixit ꝛ capt⁹ ſtetit ſub hac ſuitute vt pedẽ ſu per ceruicẽ ei⁹ poneret ſẽꝑ cũ equũ aſcẽderet.

CLaudi⁹ impator. xxix. cepit impare an no dñi. cclxxj. ꝛ imperauit anno vno ꝛ ix menſibus. hic Gottos iam per annos. xv. va ſtantes Macedoniã ꝛ Illiricum ſuperauit ob quod in curia ei clypeus aureus: ꝛ in Capito lio ſtatua aurea collocata eſt.

AUrelian⁹ iꝑator. xxx. iꝑauit ãnis. v. mẽ ſib⁹. vj. cepit impare ãno dñi. cc. lxxiij. ꝛ tãdẽ edificaſſꝫ Rõe tẽplũ ſolis in quo poſuit auri gẽmarũ maximã q̃ztitatẽ: ꝛ in Gallis cru deli edicto ꝑſeq̄t̄ xp̄ianos. ꝛ ciuitatẽ gallie q̃ Genebũ dicebat̄ a ſuo noie dixit Aurelianũ tñ fraude ſerui fuit a militib⁹ ſuis occiſus.

TAcitus. xxxi. impator iꝑauit mẽſib⁹ vj. cũ cepiſſꝫ impare ãno dñi cclxxvij. iſte fuit prudens curialis ꝛ largus: quo apud Pontũ occiſo Florian⁹ tenuit impiũ vſ q̃z ad tres mẽſes. ꝛ ſimiliter apud Tarſum occidit̄. His tpib⁹ querit̄ inſana manicheoꝝ hereſis.

PRobus iperator. xxxij. imperauit ānis vj. z mēsibus. iiij. cum imperare cepiſſz anno dñi. cclxxix. et tandem fuit apd Sinernam militari pugna ceſus.

FLorianus nil memoria dignū fecit q̄z uis duobus annis imperauerat. Erat iperator in ordine. xxxiij.

CArus iperator xxxiii. cū filiis Carino z numeriano ipauit ānis. ii. z cū cepiſſz imperare āno dñi. cclxxxvii z i quo fluie perijt.

DIocletian⁹ cū Maximiāo cognomēto aurū calcio iperauit ānis. xx. cū iperare cepiſſz ſm Oroſium li. vi. cclxxxvii. al's. cc. xxxix. Et anno ab vrbe cōdita. M. xli. re. li. Vir. c. cōſenſū oim factus eſt imperator.

COnſtanti⁹ magni Cōſtātini pr̄ iperator xxxv. militauit ita laudabilr̄ ſub Diocletiāo iperatore Romāo. q. iiii. āno ſui iperii dictū Cōſtātiū fecit ceſarē. cui ſm Oroſiū in li. vii. z Ruffinū in ānali. Ro. z Eutropiū in li. x. Maximiāi z Herculei dilecte ſūme Diocletian⁹ Theodorā puignā i. cōiugē dedit ex q̄ tres filios z totidē filias genuit Conſtantini

magni fr̄es quē ex p̄ma vxore Helēa Brita
nie regis ip̄e ſuſcepat re. li. vir. c. Helena. tra
ctu demū tp̄is cū Diocleciāꝰ etate ꝯfectꝰ ſe
ībabilē noſceret ad imp̄iū gubernādū ꝛ ad pri
uatā rediſſet vitā: ip̄e Cōſtātius factus ē im
pator vna cū Maximio galero: q poſt q̄ꝫ facti
ſūt auguſti ſic imp̄iū diuiſerūt vt Cōſtantius
italiā: galliā: hiſpaniā ꝛ affricā poſſiderꝫ. Ga
lerus v̄o Illiricū anacretā ꝛ totū orientē h̄ret
ſꝫ Cōſtātiꝰ vir ſūme māſuetudinis ſolū admi
niſtratōi gallie ꝛ hiſpanie ꝯtētꝰ fuit q̄propter
Galerus fecit duos ceſares: Maximinū quē
orietī p̄poſuit ꝛ Seuerꝫ quē p̄fecit italie. ip̄e
v̄o in Illirico ꝛ grecia iura īperij gubernabat
Ceperūt ip̄are āno dn̄i. ccc. mūdi vero q̄tuor
milia. cclxxxi. ꝛ ip̄auerūt Galerus. ii. ānis Cō
ſtātiꝰ v̄o. xiii. ꝯputato tp̄e i quo fuerat ceſar.
hic Cōſtātius p̄ut ſcribit Ruffinus in ānali.
Ro. fuit Eutropio nobili romāo genitꝰ ꝛ ma
tre Claudia filia criſpi fr̄is Claudij iperatoꝝ
curauitqꝫ ſēper fiſci cōmoda nō p̄uata: q̄pro
pter a ſubdiȷ̄s ſemper amatus ē. ꝛ tandē mori
ens. xiii. āno ſui imperij Cōſtantinū magnuꝫ

primogenitū eius imperij ſui reliquit heredē
Reliquit etiā duos alios filios ex alia vxore
quorū vnus Conſtantinus alius Dalmatius
nominabatur. Require eodem libro Uir. vbi
ſcripſit de Conſtantino magno.

MAxentius non imperator ſed tyrānus
romanus. ponitur eodez libro Uirgilij
vbi ſcripſit de Conſtantino magno.

COnſtantinus Conſtātij fil⁹ ex cōcubi
na Helena iperator creatus i Britania
regnauit ānis. xxx. mēſib⁹. x. dieb⁹. xj. cū cepiſ
ſet regnare āno dn̄i .cccxj. hic Rome vbi bap
tizatus ē fecit cōſtrui baſilicā beati Johānis
baptiſte q̄ vocat̄ Cōſtātiana. Item baſilicaʒ
Petro ꝛ Paulo in tēplo apollinis circūdās
corpus vtriuſqʒ ereo cipro groſſo quinqʒ pedū
Item baſilicā beato Laurētio martyri in via
tyburtina in agro Ueiano, ꝛ alias baſilicas
multas. Idem in grecia ꝯſtituit vrbē ſui nois
quā voluit eſſe ſedē Romani imperij ꝛ caput
totius orietis. Re.li.ci.c. bizātiū Scribit Ja
cobus de voragine i legēdis ſctōꝝ q xp̄ianos
hoſtiliter pſeq̄bat̄. q̄propter papa Silueſter

cū ſuis clericis ab vrbe fugiēs latuit in mōte
Saracto. interim deus ꝑcuſſit Conſtantinuꝫ
incurabili morbo lepre. Et cū nulla ei ꝓdeſ-
ſent ſuffragia medicoꝝ cōſuluerūt vt abluere
tur recēti ſanguine lactātiū pueroꝝ. Et cuꝫ im
peratorveniſſet ad locū cedis. vidiſſetqꝫ. xxx
milia vagantiū pueroꝝ: ⁊ matres ſolutis crini
bus miſerabiliter vlulātes genitricib⁹ ait. No
lite timere volo eni mori potius q̄ꝫ cū tot mi
lium cede viuere. Juſſitqꝫ cū donis matribus
natos reddi Sequēti nocte Petr⁹ ⁊ paul⁹ ap
paruerūt ſibi dicētes. Qm̄ abhorruiſti effuſi-
onē ſanguis inocentum: nos ad te miſit dn̄s nr̄
Jeſus xp̄s vt ꝓ tua ſalute Silueſtrū habeas
latētē apud Saractū montē, ꝓ quo re. plene
illud ſcriptū i. v. ca. Para. qd edidit ſup Dā
te Tādē ꝑſuaſiōe Silueſtri pape baptizatus
Cōſtantinus. qui repēte cādidis in veſtibus
per ſeptē dies cōtinuos leges in honorē xp̄i ⁊
omniuꝫ xp̄ianoꝝ. octauo die veniēs ad cōfeſ-
ſion[illegible] ⁊ abiectis cunctis imperialibus ſignis
ex[illegible] manibus ſe proiecit in terram cū flu-
uio lachrymarū. Hic baptiſmus ponet cum

ingẽti miraculo circa finẽ pñtis capituli. vas illud pulcherrimũ in quo baptizatus fuit Cõſtãtinus vulgari appellatiõe concha dr̃ ex nigro lapide ex auro politiſſimo quẽ Cõſtãtin⁹ in memoriã tanti bñficij intrinſec⁹ ⁊ extrinſecus quãtũ aſcẽderet aqua fecit argẽto puriſſimo cooperiri In medio fõtis fecit poni colũnã porfidi ſuper quã poſuit lãpadẽ aureã põderis librarum. lij. in q̃ dieb⁹ paſcalib⁹ ardebat balſamũ. In labro fontis poſuit agnũ aureũ fũdẽtẽ aquã põderis librarum. clxx. Ad dextrã aũt agni ↄſtituit ſaluatorẽ ex argento puriſſimo ponderis librarum. cxx. In leua parte agni Johãnẽ baptiſtã ex argẽto puriſſimo tenentẽ ſcriptũ titulũ. Ecce agnus dei qui tollit pctã mũdi ponderis librarum. cxxv. propterea circa fontẽ ceruos. vii. fũdẽtes aquã oẽs ex puriſſimo auro quorum q̃libꝫ erat põderis librarum. lxxx que oĩa ſeu ſacerdotũ cupiditate ſeu tyrãnorum ſacrilegio ablata ſunt: ⁊ ſic hodie vas nudum apparet. Repẽte baptizat⁹ Cõſtãtinus publico edicto p̃cepit vt per totũ romanũ imperiũ idolorum tẽpla clauderent̃: ⁊ eccleſie xp̃i rupte

reedificarēt martyꝝ ſepulchra cū veneratiōe
maxima coli iuſſit· poſt hec ita prudēter ꝛ pie
in ſenatu cōcionat⁹ ē ꝙ oēs romani ad xp̄i fi
dem ꝯuerſi ſūt. hoc tp̄e Helena Cōſtātini ma
ter q̄ tūc i bitinia morabat̄ a iudeis perſuaſa
culturā relinq̄ret idoloꝝ ꝛ fuiebat cerimōījs
iudeoꝝ. Hec ip̄a ſcripſit filio cōmēdādo ꝙ re
liq̄rat idoloꝝ fidē ſꝫ increpādo ꝙ fuiebat re-
ligiōib⁹ xp̄ianoꝝ. Cui reſcripſit Cōſtātinus
mandās ꝙ ſacerdotes iudeoꝝ ꝛ xp̄ianoꝝ ip̄is
p̄ñtib⁹ Rome diſputarēt de ỽitate fidei Jn q̄
diſputatiōe ex p̄cepto Auguſti oēs prudētes
Romani imperii interfuerūt Cōgregati igit̄
fuerūt in Romana vrbe Epiſcopi ſeptuagi-
taquinq̄ꝫ. Judeoꝝ vero ſacerdotes. ccxx. Ex
ceptis duodecim ſcribis quos Jſachar ſūm⁹
pontifex miſit doctiſſimos in greco ꝛ hebreo
Huic diſputatiōi inter fuit. cōſtātinus ꝛ he-
lena mater ei⁹. Judices arbitri litis nō fuerūt
xp̄ian[illegible]. nec iudei hebrei. quoꝝ vn⁹ fuit· craton
philo[illegible]phus. cui nunq̄ꝫ perſuaderi potuit vt
a quo[illegible] mun⁹ acciperet. Nūq̄ꝫ volebat ſuū eē
nec qu[illegible]cq̄ꝫ in diē poſterū reſeruare· Dicebat

eni ex carẽtia diuitiaꝝ frui ſumma ſecuritate
baic ſoci⁹ dat⁹ eſt zenophilus ꝯſtantiſſimus
ac prudẽtiſſimus hõ. In his duobus erat tan
ta veneratio ꝙ null⁹ poneret in ãbiguo id ve
rũ tenẽdũ eſſe qḋ ipſi cenſuiſſent. Cõgregatis
igr̃ cũctis iter btm̃ Silueſtꝝ ꝛ ſcribas fuit lõ
ga cõcertatio. Demũ ita euidẽter illos ꝯcluſit
btũs pſul ꝙ oẽs ppl'i clamauerũt eos ab vrbe
eſſe pellẽdos qui nõ ꝓfiterẽt̃ xp̃m filiũ dei eẽ
Multi etiã ex iudeis qui venerãt impugnare
fidẽ baptizati ſũt. ꝛ Helena mater Conſtanti
ni deoſculata eſt pedes beati Silueſtri. Et
ipſi diſputatiõis iudices baptizati ſunt potiſſi
ma cauſa fuit ꝙ vnus ex ſcribis volẽs oſten
dere potẽtiã ſue fidei. fecit adduci adeo fero
cẽ thaurũ ꝙ vix centũ hoĩes poterãt ipſuꝫ ad
locũ diſputatiõis ducere. ꝛ dictis quibuſdam
verbis in aure cecidit in terrã mortuus. queꝫ
poſtea nullis verbis ſcriba potuit ſuſcitare. et
iudei oẽs ꝓmiſerũt ꝙ ſi euꝫ ſuſcitaret in noĩe
Jeſu xp̃i: baptizarẽt̃: ꝛ ita factũ eſt. [illegible]eps
btũs Silueſter cũ duobus pbr̃is ꝛ d[illegible]s lã
ternis aſcendit in quoddã antrũ p[illegible] [illegible]dus

vbi cōiuratio draconē qui vrbē interfecerat peste inexpiabili eū fecit innoxiū: ligauitq; ſi bi os cū filo: qđ ſigillauit cum ſigillo tenente impreſſionē crucis: igit eodē tpe fuerūt liberati Romāi a cultura demonū ⁊ iterfectricē draconis. Roborat⁹ Cōſtātin⁹ i fide ſcripſit gnalē epl'aʒ ad vniuerſos epos ⁊ plātos quā btūs Iſidorus ponit inter decretū patrū: in q̄ ponit modū ſue cōuerſiōis ſub iſta forma. In noīe ſancte ⁊ idiuidue trinitatis Imperator Ceſar Flauius Cōſtātinus Auguſtus ſanctiſſimo pri patrū Silueſtro romāo pōtifico: eibuſq; ei⁹ ſucceſſorib⁹ epis vrbis Rome cūctiq; catholicis epis gra caritas pax ⁊ gaudiū Ea q̄ Saluator dei fili⁹ dñs nr Jeſus xps p ſcōs apl'os ſuos Petrū ⁊ Paulū iteruenīēte patre nro Silueſtro mirabiliter opari dignatus eſt ad noticiā oim apl'oꝝ decreuimus aperire: nam cū inualidiſſima ſqualoris lepra carnē meā inuaſiſſ;: nec curā poſſ; adhiberi aliqs medicorū. c[illegible]erūt capitolij ſacerdotes mihi fontē in cap[illegible]io debere fieri in lactantiū pueroꝝ ſanguin[illegible]auari iubebant. Quo audito exhorrui

pueroſq̨ iam pratos occidi cū mulieribus re
mitti iuſſimus. Quo facto cū tēpus mihi ſō
ni aduenisset: aſtiterūt apl'i criſti Petrus et
Paulus dicētes. Quā abhorruiſti innocētem
ſanguinis effuſionē a deo te mittimur docere
q̄liter cureris a lepra: mitte p Silueſtro epō
qui latet in mōte Soracti: hic tibi oſtēdet piſ
cinam in qua lauatus repente curaberis: q̄re
patrē noſtrū Silueſtrū qui me. vii. diebus in
penitētia tenuit. Octaua autē die me ſacra vn
da perfudit: ſꝫ repēte me in fonte poſitū pro-
prijs oculis vidi manū de celis me aſtringētē
a lepra. Sic igit̄ fontē exiuiſſe ab oī lepra co
gnoſcite. Quāobrē. cēſui cū vniuerſo ſenatu
cūctiſq̨ principibꝰ Romane vrbis exaltare ſe
dē beati Petri apl'oꝝ pricipis. Quare decer
nētes ſancimus: vt ipſa Romana ſedes ſuper
oēs eccleſias que in vniuerſo orbe ſunt: teneat
pricipatū: ⁊ q pro tēpore fuerit pōtifex huius
eccl'e ſit excelſior pri ceps mūdi ⁊ ad dei cultū
ſtabilitatemq̨ xp̄iane fidei diſponat [illegible] bet.
Juſtū quippe eſt vt ibi lex ſancta ten[illegible] pri-
cipatū vbi ſanctaꝝ legū inſtitutor xp̄s [illegible] atuꝫ

¶ Oratio de ſancta Ueronica.

SAlue ſancta facies noſtri redemptoris
In qua nitet ſpecies diuini ſplendoris
Impreſſa panniculo niuei candoris
Dataqȝ Ueronice ſignum ob amoris
Salue vultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde cordibus exinde tibi data
Et ex noſtris ſenſibus tolle colligata
Salue ſplendor glorie ſalus peccatorꝝ
Repreſētans proprie regem angelorum
Reſtauratrix gratie ſpeculum ſanctorum
Te querunt reſpicere ſpiritus celorꝝ
u Salue robur fidei noſtre chriſtiane
ca Deſtruens hereticos qui ſunt vite vane
ceſſorum auge meritum qui te credunt ſane
mur ꝛ de effigie qui rex ſit pane
ptore. Noſtra gloria in hac vita dura
ad orientē in fragili cito tranſitura
fecit ꝛ a ſuo ne ad patriam o felix figura
ri. F e.li.ci.c. In faciem que eſt chriſti pura
m nobile iocale

C

pueroſq; iam pratos occidi cũ mulieribus re
mitti iuſſimus. Quo facto cũ tẽpus mihi ſõ
ni aduenıſſet: aſtiterũt apl'i criſti Petrus et
Paulus dicẽtes. Quĩ abhorruiſti innocẽtem
ſanguinis effuſionẽ a deo te mittimur docere
q̃liter cureris a lepra: mitte p Silueſtro epõ
qui latet in mõte Soracti: hic tibi oſtẽdet piſ
cinam in qua lauatus repente curaberis: q̃re
patrẽ noſtrũ Silueſtrũ qui me. vii. diebus in
penitẽtia tenuit. Octaua autẽ die me ſacra vn
da perfudit: ſ; repẽte me in fonte poſitũ pro-
prijs oculis vidi manũ de celis me aſtringẽtẽ
a lepra. Sic igit' fontẽ exiuiſſe ab oĩ lepra co
gnoſcite. Quãobrẽ; cẽſui cũ vniuerſo ſenatu
cũctiſq; principibꝰ Romane vrbis exaltare
dẽ beati Petri apl'oꝝ pricipis. Quare de
nẽtes ſancimus: vt ipſa Romana ſedes
oẽs eccleſias que in vniuerſo orbe ſun
pricipatũ: ⁊ q pro tẽpore fuerit põti
eccl'e ſit excelſior pri ceps mũdi ⁊
ſtabilitatemq; xpiane fidei diſ
Iuſtũ quippe eſt vt ibi lex ſe
cipatũ vbi ſanctaꝝ legũ inſti

¶ Oratio de ſancta Veronica.

SAlue ſancta facies noſtri redemptoris
In qua nitet ſpecies diuini ſplendoris
Impreſſa panniculo niuei candoris
Dataqꝫ Veronice ſignum ob amoris
Salue vultus domini imago beata
Ex eterno munere mire decorata
Lumen funde cordibus ex inde tibi data
Et ex noſtris ſenſibus tolle colligata
Salue ſplendor glorie ſalus peccatoꝝ
Repreſẽtans proprie regem angelorum
Reſtauratrix gratie ſpeculum ſanctorum
Te querunt reſpicere ſpiritus celoꝝ
Salue robur fidei noſtre chriſtiane
Deſtruens hereticos qui ſunt vite vane
Horum auge meritum qui te credunt ſane
Illius effigie qui rex fit pane
Salue noſtra gloria in hac vita dura
Labili ⁊ fragili cito tranſitura
Nos perduc ad patriam o felix figura
Ad videndum faciem que eſt chriſti pura
Salue o ſudarium nobile iocale

C

Et noſtrum ſolatium ⁊ memoriale
Eius qui corpuſculum aſſumpſit mortale
Noſtrum verum gaudium ⁊ bonum finale
Salue iubar ſeculi ſtella matutina
In cōſpectu populi fulget lux diuina
Que eſt cura langui di vite medicina
Nos in mundo labili lues a ruina
Salue gemma nobilis vera margarita
Celicis virtutibus perfecta munita
non depicta manibus ſculpta nec polita
Hoc ſit ſummus artifex qui te fecit ita
Ille color celicus qui in te ſplendeſcit
In eodem permanet ſtatu nec decreſcit.
Diuturno tempore minime paleſcit
Fecit te rex gl'ie qui fallere neſcit
Neſciens putredinē ſeruans incorruptum
Quod eſt chriſticolis coram te deductū
Tu vertes gaudium gemitum ⁊ luctum
Confer ſaluberrimū te videnti fructum
Salue decus ſeculi ſpeculum ſanctorum
Te videre cupiunt ſpiritus celorum
Nos ab omni macula purga vitiorum
Atq; nos cōſortio iunge beatorum

PRima eccl'ia eſt Lateraneñ· q̃ ꝺdicata fuit a beato Silueſtro papa in honorē ſaluatoris ꝛ ſctōꝝ Joānis baptiſte ꝛ Joānis euangeliſte. Et ſunt in eadē eccleſia omni die cōceſſi·xlviij·anni indulgentiaꝝ ꝛ tot quadragene ꝛ remiſſio tertie partis oīm pctōꝝ· Item papa Silueſter ꝛ gregoriꝰ ſūmi pōtifices q eā cōſecrauerūt ꝛ deuote viſitātibꝰ dederūt idulgentias q̄s nemo ſed ſolus deus numerare pt teſtāte btō bonifacio qui dicit. Si hoies ſcirēt idulgētias eccleſie Lateraneñ· ꝙ tot ēent nō eis opꝰ eſſꝫ vt irēt ad ſepulchꝛū dñi ſeu ad ſctm̄ Jacobū· Itē dicit idē papa Boni. Si q̄s ad ſedē noſtrā Lateranēſem cauſa deuotiōis vel orōnis aut ꝑegrinatiōis ꝑuenerit abſoluitur ab oibꝰ ſuis pctīs. Itē dicit idē Boni·papa Si q̄s ad dictā ſedē ꝑuenerit in die ſcti ſaluatoris: abſoluit̄ ab oibus ſuis peccatī. Iteꝫ in ſacriſtia eiuſdē eccleſie eſt altare ſācti· Jo· baptiſte q̄d habuit i deſerto· Itē in quadā capella i fine dicte eccl'ie eſt archa federiſ veteris teſtamēti· Itē mēſa ſuꝑ quā cenauit dñs nr̄ ieſus criſtus cū diſcipulis ſuis· Itē virga moyſi

ꝛ Aarō·ꝛ hec oīa appoꝛtauerūt Veſpaſian⁹
ꝛ Tit⁹ de hieruſalē cū quatuoꝛ colūnis ereis
plenis de terra ſctā de hieruſalē q̄ ſtāt erecte
circa ſūmū altare· Itē ſup̄ ſūmū altare ſunt
capita ſcōꝝ apl'oꝝ Petri ꝛ pauli ꝛ qñcūqꝫ illa
monſtrāt' tūc ibi ſūt tāte indulgētie quāte ſūt
ad ſanctū Petrū qñ mōſtrat' ſudariū dñi ſeu
Veronice. q̄ indulgētie oſtēſiōis Veronice
habētur in ſequētib⁹ folijs vꝫ in ſcōa eccleſia
pꝛincipali· Itē qñ iſta ſacratiſſima eccl'ia ab
hereticꝭ fuit accēſa ꝛ cōbuſta. de capite ſcti pā
cratij emanauit ſanguis tribus dieb⁹ ꝛ trib⁹
noctib⁹ :·qd caput etiā oſtēdit' vna cū ceteris
reliquijs in die paſce pacto pꝛādio: quā eccle
ſiam poſtea renouauit ꝛ de fūdamēto edificarī
fecit dei genitricis ſuus Nicolaus papa. iiij
oꝛdīs ſcti franciſci vt clare adhuc apparet in
ope muſaico ſupꝛa ſūmū altare ſci Silueſtri
ꝛ ſuoꝝ p̄deceſſoꝝ ſūmoꝝ pōtificū qui ſummi
pōtifices celebꝛabāt i criptis ꝛ cauernis terre
occulte ꝓpter iperatoꝝ ꝛ alioꝝ metū tyrānoꝝ
paganoꝝ ꝛ ſarracenoꝝ. Itē ſubtus altare illō
eſt oꝛaroꝛiū ſcī Io· euangeliſte vbi oꝛabat qñ

SEcunda eccleſia principalis ē ad ſctm̄
Petrū in mōte aureo ī vaticāo palatij
Neroniani: in qua ſunt omni die.xlviij.anni
indulgentiaꝝ ⁊ tot q̄dragene ⁊ remiſſio tertie
partis oīum pctōꝝ. Itē in eadē eccl'ia ſunt.c.
⁊.ix.altaria q̄ nūc ꝑ maiori parte ſūt deſtructa
⁊ pro quolibꝫ cōcedunt̄.xviij.anni indulgen
tiaꝝ: ⁊ inter alia ſunt.vii.altaria pͥcipalia q̄
maiori grā ſunt ꝑuilegiata alijs altarib⁹ ⁊ oīa
iſta.vij. altaria ſunt circūdata ereis cācellis.
Itē qñcūqꝫ eſt feſtū ſcti Petri vel feſtū p̄di
ctoꝝ altariū: vel feſtū natiuitatis dn̄i vl' paſce
vel feſtū oīum ſctōꝝ vel aliud feſtuꝫ duplex
duplicātur oēs indulgētie p̄dicte. Itē in feſto
annūtiatiōis beate Marie virgīs ſunt ibidem
mille āni indulgētiaꝝ. Itē a p̄dicto feſto vſqꝫ
ad kl'. Auguſti ſunt ibi.xij.āni indulgētiaꝝ et
tot q̄dragene ⁊ remiſſio tertie parti oīuꝫ pctōꝝ
Itē quicūqꝫ aſcēdit gradus ſcī Petri deuote
huic cōcedunt̄ ꝑ quolibꝫ gradu vij.āni indul
gētiaꝝ dati ab Alexādro papa. iteꝫ medietas
corpoꝝ ſctōꝝ apl'oꝝ Petri ⁊ Pauli regeſcit
in predicta eccleſia ſub maiori altari: reliqua

fehlt 2 Bl. in Holzschnitt

vero medietas iacꝫ ad ſctm̄ Paulū. Itē ī p̄di
cta eccl'ia requieſcūt corpa ſctōꝝ apl'oꝝ Simo
nis ꝛ iude. Itē corpus ſancte Petronille vir
ginis filie ſcti Petri apl'i. Itē caput ſcti An
dree apl'i qd̄ oſ̄dit ī eius feſto: ꝛ in illa die qn̄
Romā portatū fuit ꝛ adductū. Itē caput ſcti
Luce euangeliſte. Item caput ſancti ſebaſti
ani martiris Caput ſancti Jacobi. Corpora
ſanctoꝝ Proceſſi ꝛ Martiniani: ꝛ multa alia
corpora. ꝛ multe reliquie ſanctoꝝ martyꝝ ꝛ cō
feſſoꝝ ac virginū. Itē Veronica ſiue vultus
ſctūs dn̄i nr̄i ieſu criſti requieſcit in dicta ec-
cleſia q̄ mōſtratur in ebdomada ſancta pluri
bus vicibꝰ. ꝛ in die aſcētiōis dn̄i. ꝛ dn̄ica pri
ma poſt aut āte feſtū Antonij abbatis. ī cuiꝰ
oſ̄ſione Romani aduenientes ꝛ in eius oſ̄ſiōe
preſentes habent tria milia annoꝝ indulgētia
rū. ꝛ illi qui ſunt circa Romā duenientes et
preſentes habēt. vj. milia annoꝝ. Ceteri vero
qui adueniunt p̱ mōtes. valles. colles habēt
xij. milia annoꝝ indulgentiaꝝ ꝛ tot quadrage
nas ꝛ remiſſionē tertie p̱tis oīum pctōꝝ. item
exiſtit vnū altare ad dexteram partē chori de

TErtia eccleſia pꝛicipalis eſt ad ſanctuȝ
Paulū in qua ſunt omni die. xlviij. añi
indulgentiaꝝ ꝛ tot quadragene ꝛ remiſſio ter
tie ꝑtis omniū peccatoꝝ. Item in cōuerſione
ſancti Pauli ſunt ibi. c. anni indulgentiarū et
tot quadragene. Item in feſto ſanctoꝝ innocē
tium quorum coꝛpoꝛa ibidem multa requie-
ſcunt ſunt ibi. xlviij. anni indulgentiaruȝ ꝛ tot
quadragene. item in dedicatiōe eiuſdē eccl'ie
que eſt in octaua ſancti Martini ſuut ibi mil-
le anni indulgentiarum ꝛ tot quadragene ꝛ re
miſſio tertie partis omniuȝ peccatoꝝ. item ſi
quis intrauerit dictā eccleſiā oībus diebus dñi
cis: habet tantas indulgentias ac ſi iret ad ſā
ctū ſepulchꝛū dñi in hieruſalē. aut ad ſanctum
iacobū in galicia. itē in eadē eccl'ia eſt bꝛachiū
ſctē Anne mr̄is virginis marie. itē vna cathe
na cū qua ſctūs Paulus cathenat⁹ fuit. ꝛ plu
res alie infinite reliquie. item ſub maioꝛi al
tari medietas coꝛpoꝝ ſāctoꝝ apl'oꝝ Petri et
pauli regeſcit. itē coꝛp⁹ ſcti Timothei diſcipl'i
ſcti Pauli regeſcit in dictā eccl'ia. ꝛ pl'es alie
infinite reliquie ſāctoꝝ quoꝝ anime gaudent

in celis. Item in grotta requieſcunt oſſa bea-
ta ſanctorum Celſi Iuliani cum Baſiliſſa.
Item circa portã que ducit ad ſanctũ Paulũ
capena porta dicta: hic ſepultura Romuli et
Remi exiſtit: ⁊ etiam prope mõs omnis ter-
re. Item ad dexterã partem chori eſt imago
crucis deuota que allocuta eſt ſanctam Bri-
gittam propter eius ſedulas orationes corã
eadem factas.

virginis verſus aquas
dinos appellat. Dicit ꝗ̄ iſſimā ſuſcepit imo
tyberis creuit vt lampades ī multitudini cuꝫ
ginē non fuerūt extincte nec viſā ſtrauit. et
leſio imagini per aquam facta. ecclesiaꝫ

AD ſanctū Nicolaū in carcere Licie. et in regioue Ripe. hic ſunt iſte reliq.
Una coſta ſancti Mathei apoſtoli ꝛ euāgl
ſte. manus ſancti Nicolai brachiuꝫ ſcti Ale
xij. Statio eſt ibi in quadrageſima.

AD ſanctā Mariā i porticu i regiōe Ripe. hic eſt vnꝰ lapis precioſus zaphirus in quo imago dei ꝛ beate marie virginis miraculoſe eſt impreſſa tꝑibus Johānis pa. ꝑmi ꝛ Juſtini ꝓprij filij Juſtiniāi auguſti ꝛ Theodorici regꝭ Gottoꝝ heretici Jtaliā opprimētis. Fuit i vrbe matrona potētiſſima Siniaci cōſulis ꝛ Patritij filia noīe Galla: inter Romanos diuitijs generoſitate ꝑcipua patriciatus dignitate ſublimis cognomiata Patricia morib9 ꝛ vita btā: ſic eni tꝑalibus vſa eſt bonis vt legē dn̄i nō deſereret: ꝛ a diuinis nullatenꝰ declinaret: ꝛ qꝛ xp̄o ſedula ſuire curauit

D 8

d

in celis. Item in grott aginē ꝛ ſimitudinez pꝛi
ta ſanctoꝛum Celſi ꝺ egraꝫ illibatāqꝫ ſeruauit
Item circa portā aginē ꝑ manus ſctōꝝ ange
capena porta t atio ſuſcipere meruit: q̄dam enī
Remi exiſt ia circūſedēte prādeꝛꝫ ſupꝛa ppl
dicta oīpotentis dei bn̄dicte Marie
re. Item ille imago nimio fulgoꝛe aparuit: cui
crucis mēſa luce ꝓpinatoꝛ verberat⁹ an̄ dn̄am re
gi t: ꝛ qđ acciderat territ⁹ nūciauit mox Silla
ſurgēs a mēſa venit ad locū ꝛ lucē quidē vidit
ſed imaginē decorā videre nō potuit. Habito
igitur ꝯſilio multoꝝ procerū comitata cōcurſu
ad Lateranen̄ palatiū feſtinauit ꝛ pontifici
lucis apparitiōez religioſa grauitate narrauit
pijs lachrymis poſtulans ꝛ magnis p̄cib⁹ vt
ad ancillā dn̄i ipe dn̄s dignaretur venire deo
dante reuelāte rem nouā plenius cogitaturus
cuius ſctīs p̄cibus venerabilis pōtifex acqui
eſcens cū ipſis Ep̄is ꝛ Cardinalib⁹ ꝛ maioꝛi
bus ciuitatis ad Salle palatium venit. ꝛ ad
locū accedēs expanſis brachijs ꝛ oculis leua
tis in celum deuotiſſime intra lucem oꝛauit.
Cūqꝫ adhuc venerabilis pr̄ papa orōni inſi

ſteret inter brachia ſacratiſſimā ſuſcepit ima
ginē ⁊ eā adorādā circūſtanti multitudini cū
lachrimis timoris ⁊ gaudij demonſtrauit. et
quo btūs Grego. vij. cōſecrauit iſtā eccleſiaꝫ
q̄ ante fuit palatiū p̄noīate Galle patricie. et
de vita eius legitur in certis alijs legendis.

AD ſanctū Gregoriū i iſta eccl'ia ſūt iſte
reliquie. De Lacte btē Marie v̄gis ⁊
de veſtimētis eiꝰ vexiliū. lācea ⁊ caput ſcī Ge
orgij. qd p̄noīatū ſcti Georgij caput eſt reptū
in vna capſa lr̄is aureis ſignificātes illud eſſe
p ſcīſſimū p̄ſulē zachariā papā primū ⁊ dedu
cī fecit regionē ad velū aureū in venerabilem
iſtā diaconiā cū magna ſolēnitate vbi in hono
re ſuo cōſecrata ē illa eccl'ia p̄noīata et plures
alie reliquie. Statio ⁊ titulus eſt cardinalis.

¶ Claudius tyberiꝰ deſcribēs pugnatores ci
ues romanos: ⁊ inuenit ſexies decies centena
milia. vcccc. ⁊cccc. milia qd adhuc repit ſcri
ptū ante p̄noīatā eccleſiam ſubtus portugale.

AD ſctāꝫ Anaſtaſiaꝫ. eccl'ia iſta ē v̄ſus
palatium matris cōſtructa ex oppoſito
eccleſie ſancti Georgij. Sunt etiam reliquie

E

ibi· Statio ⁊ titulus eſt cardinalis.

AD ſanctā Mariā q̄ vocat̄ Scola greca
ifra mōtē Auētinū añ pñoiatā eccl'iam
poſit⁹ ē vn⁹ lapis rotūdus ad diſpoſitionē fa
ciei ⁊ vult⁹ q̄ dicebat̄ bucca veritatꝭ ad quem
hoies ſe expurgauerūt virtutē ſuā p̄ vnā muli
erē pdidit. fuit etiā ſcola ſancti Auguſtini.

AD ſctāȝ Sabinā. iſta venerabil' eccl'ia
vocat̄ ad ſctāȝ Sabinā ī vrbe ī monte
Auentino quā miro opere p̄ſbiter vrbis Pe
trus illiricus ſub papa Celeſtino. ſicut patet
in lr̄is aureis ſcriptꝭ in parte poſteriori eccl'ie
ſup portā cyp̄ſſinam· In iſto loco fuit ſedes
ap̄l'ica ſicut dmōſtrat ſtructura palatij. in quo
reſidēs papa Honori⁹·iij·cū curia ſua. Anno
dñi· M·ccxvj·ordinē p̄dicatoꝝ quē ſcūs Do
minicus a p̄deceſſore ſuo papa Innocētio in
conſilio Lateranē·impetrauerat auctoritate
ap̄l'ica cōfirmauit. ⁊ hāc eccl'iam btō Dñico
ob ſpālē familiaritatē ⁊ magne deuotiōis affe
ctum quē erga eū habuit inhabitādū cū frībus
ſuis cōceſſit. Cui⁹ etiā ob ppetuā rei memo
riā calix papalis cū patena ⁊ corpali ⁊ altari

⁊ capelle ap̄lice de alabaſtro in loco iſto reſer uāt̄. Hic ſūt ſepulta corpa ſctōꝝ: vȝ ſcē Sabi ne: ſci Theodori: ſci Alexādri pa. Nota Auē tinū primā regionē fuiſſe vrbis. hic eſt vnꝰ la pis niger ſuſpenſus de quo iſti verſus habēt̄

Credidit orantem iacto condere ſaxo
Hic ſctm̄ Dominicū hoſtis verſuto ad ip̄m
Marmoris illeſi cōfracto mōſtrat in euum
Hiſq; fidem prebet ſuſpenſus ⁊ iſte molaris

Sūt q̄ȝplures alie reliq̄e notabiles ⁊ ſcripte
Et eſt ibi ſtatio in die cinerum.

Ad ſctm̄ Alexiū in eodē mōte Auētio ē eccl'ia q̄ fuit añ domꝰ p̄ris ſcti Alexij. hic ē locꝰ ⁊ g̃dꝰ vbi p̄dictꝰ ſcūs Alexiꝰ p̄ri icognitꝰ. xvii. ānis pn̄iaȝ egit vſq; ad annū icarnatiōis dn̄i cc. cccviij. ſuū tradidit i manꝰ ſpiritū In loco iſto ſūt indulgētie oi die. c. annoꝝ ⁊ totidē q̄dragene de vita ⁊ morte legit̄ Pleniꝰ in legēda ſua. Hic oñdit̄ in vno tabernaculo vna imago btē virginis circa quā ponūt̄ iſta infraſcripta. Hec eſt illa imago digna beate marie ſemper virginis quondam exiſtens in eccleſia eiuſdem beate Marie virginis in

ciuitate Edeſſa vbi btūs Alexius pegrinus
degebat. ⁊ corā qua ſemp volebat orare nec ꝑ
mittebat. Vñ ipā beatiſſima imago bis mi-
raculoſe locuta dixit cuſtodi eccleſie fac itroi
re hoīem dei: ideſt Alexiū qui ſedet foras in
oſtio qui dignus eſt regna celoꝝ. Sub altari
maiori in choro ſanctoꝝ Bonifacij martiris
⁊ Alexij ꝯfeſſoris gl'ioſa corpa. vt bulla Ho-
norij. iij. pape patēs demōſtrat. necnon Her-
metis martiris ⁊ alioꝝ ſctōꝝ reliqe ſunt quoꝝ
meritis ⁊ interceſſiōibus ab omnibus malis
⁊ morbo epidimie liberemur.

AD ſctā Priſcam ex oppoſito eccleſie
ſancte Sabine in mōte Auētino p̄ma
Ubi ab Euandro ſacra eſt Herculis ara
Urbis romane prima ſuperſtitio poſt
Ubi ſtructura tot veterū tēpla puniēda deū
Mōtis Auentini nunc facta eſt gl'ia maior
Unius veri religione dei
Precipue tamen ob priſce nobile templū
Quod Priſcū merito par ſibi nomē habet
Nā petr⁹ id coluit populos dū ſepe doceret
Dum faceret magno ſacreqꝫ ſepe deo

Dũ quos facinoꝝ fontis deceperat error
Hic melius ſacra purificaret aqua
Quod demũ multis ſeſe voluentibus annis
Corruit haud vlla ſubuenienti manu.
Sũmus hc antiſtes Calixtus tertius ipſum
Extulit omne eius reſtituit decus
Cui ſimul eterne tribuit dona ampla ſalutis
Ipſius ne qua parte caret ope.

AD ſanctũ Sabbã. hic eſt vna fõtana cõducta ĩ eccl'iam cuiꝰ aquã hoĩes pñt guſtare ſeu bibere: ⁊ ex iſta aqua ſctã curabãtur ⁊ maxime a fluxu ſanguis qđ ſepe claruit miraculis Et ẽ in iſta fontana ſctã de ſcapulario ſancti abbatis ⁊ cõfeſſoris Sabbe. eſtqꝫ ibi vna abbatia ordinis ſcti Bñdicti. Itẽ poſſũt videri in loco iſto corpa Titi ⁊ Veſpaſiani. ad quorũ ſepulchrũ ſcribũt iſti ſequẽtes verſus.

Condit᷑ hoc tumulo Titus cũ Veſpaſiano
Patre felici ſed eminent proſpera Titi
Hieruſalem premens dñi emulos fremens
Aper de ſilua ferus ſingularis in hoſtes
Expurgat vineã ſabaoth ſternẽdo laborem
Reddit ⁊ congruã vindictam populo nequã

Ad sctm̄ Anaſtaſiū ibi ad tres fōtes. i. iſta eccl'ia in monaſterio habet̄ in eodē loco in choro vna bulla ſcripta q̄ ſic icipit. anno milleſimo bis centeno primo·q̄rto nonas quo xp̄s venit mūdū redemit actu diuino kal'. aprilis. Honorius felix monos dia. ſacer hāc aulā cōſecrauit papaq3 dicauit diuinis·ac ter ſeptē cardinales collaterales. iterfuerūt ad martirij dei honorē. Et tūc aſtiterūt zc̄· Eſt hic colūna ſup̱ quā btūs Paulus apl'us decollatus eſt. In capella ad tres fontes hic locus martyrij ſancti Pauli apoſtoli.

Ad beatā virginē Scala celi. hic eſt ſecūda capella fūdata in toto mundo ad honorē btē virgis Marie· Et vocat̄ Scala celi. ſup̱ quā btūs Bernard9 meruit videre ſcalā erectā vſq3 ad celū· in qua q̄cūq3 celebrāt aut celebrari faciūt p̱aiabus exiſtentibus in purgatorio meritis eiuſdez btē virginis dicte aie cito liberant̄: z quicqd ibi deuote petitur ſine dubio impetrat̄: z ſunt ibi pl'es idulgentie vt patet in tabula indulgentiarum· Item ſūt ibi recondita oſſa decem milium martyrum.

Anno vero dñi. M.ccxi. trãſlat9 de cõſtãtino poli i Venetias. ãno. M. ccclxxxj. traſlat9 eſt d Venetijs in Vngariã. Statio ⁊ titul9 card

Ad ſanctã Mariã in nauicula in eodẽ celi omõte ſupradicto. hic ponit᷑ vna nauis lapidea in ſignũ miraculi ante introitũ eccleſie Statio in. xl. ⁊ titulus cardinalis eſt.

Ad ſctãꝫ Mariã imperatricẽ. hic eſt imago btẽ virginis q̃ et allocuta ẽ btm̃ Grego riũ papã dicẽdo: q̃re amplius nõ ſalutas me cũ ſemper imaginẽ meã p̃tereũdo ſalutes: ſctũs Gregori9 geniculãdo orauit ⁊ petiuit veniam corã p̃noiata imagine: ⁊ cõceſſit poſt hoc oĩ- bus geniculando orãtibus tria pr̃ nr̃ ⁊ tot aue maria bona intentiõe ⁊ ꝓpoſito bono quotiẽs totiẽs fecerint. xv. annoꝝ indulgentias.

Ad ſanctũ Petrũ ⁊ marcellinũ anno nati uitatis dñi. M. cclxvj. indi. xiiij. die. x. mẽſis apꝛil. Alexãder cõſecrauit hãc eccl'iaꝫ ſcõꝝ Petri ⁊ marcellini ⁊ vtrũqꝫ altare ⁊ repo ſuit i maiori altari de reliquijs p̃noiatorũ ſcõ rum ⁊ plurimoꝝ ſctõꝝ quorum noĩa bene legi poſſunt in ſculptura apud oſtium eccleſie con

ceſſit ipſi eccleſie a dicta die cõſecratiõis vſqȝ ad octauã ſingulis annis indulgentiã triuȝ annoꝝ ꝛ triũ quadragenarũ. Et deinde trãſtulit dictam indulgentiã de dicta die in feriã ſcdam poſt dñicam ſecundaȝ quadrageſime: qua die addidit indulgentiam vnius anni ꝛ. xl. dieruȝ

Titulus Cardinalis. Statio in. xl. eſt.

AD quatuor Coronatos. btũs Leo. iiij papa ſub maiori altari recondẽs collocauit corpa ſctõꝝ martyꝝ Claudij Nicoſtini Simphronij: ꝛ plurimoꝝ ſctõꝝ noĩa ſculpta ſunt circa p̃noĩatũ altare ꝛ etiã alioꝝ corpora ſctõꝝ quoꝝ noĩa deo cognita ſunt. Itẽ anno incarnatiõis dñi nr̃i ieſu xp̃i. Mcxj. indictiõn iiii. quinta idus maij dñs papa Paſcalis. ij. pontificatus ſui anno iuſſit cauare ſub altari quod prius cõbuſtũ ꝛ cõfractũ fuerat: ꝛ iuenit duas conchas. Unã porphireticã ꝛ aliã ex cõpromiſſo in quib⁹ erãt ſupradictoꝝ ſacra corpora ſctõrum. in tertia vero die iuſſit vndiqȝ munire conchas ꝛ deſuper altare renouare ad memoriaȝ ꝛ honorẽ ſctõꝝ ꝛ laudẽ dñi nr̃i ieſu xp̃i. Statio. titulus ꝛ ſedes Cardinalis.

AD ſctm̄ Clemētē ē clauſtrū ffm ordīs
ſcti Ambroſij. ſub altari maiori rege
ſcit corpꝰ ſctiſſimi Clemētis p̄pe. ꝛ mar. quod
trāſlatū fuit de ciuitate Cerſona tranſpontuꝫ
maris in hanc vrbē ꝑ xp̄ianiſſimū ꝛ clemētiſ
ſimū Juſtinianū īꝑatoreꝫ. ꝛ hic multoꝝ alioꝝ
ſctōꝝ ſūt reliq̄e: ꝛ multe īdulgētie cōceſſe per
ſūmos pōtifices maxīe ꝑ ſctiſſimū Gelaſium
papā quotidie illuc veniētibꝰ. xl. annoꝝ ꝛ toti
dē q̄dragenas veniā ſuoꝝ īcluſit peccaminū de
grā ſpāli. ꝛ in. xl. duplicant̄. Item fe. re. dn̄s
Alexāder pa. iij. ad honorē ſcti Ignatij mar.
cuiꝰ corpꝰ in p̄noīato altari regeſcit. ꝑ ſuū p̄i
uilegiū ꝯceſſit ꝛ largitꝰ eſt tertiā ptē oīm pecca
torū. Statio titulus cardi. ¶ Itē hēt in ſerie
pōtificū romanoꝝ ꝙ Joānes Anglicus poſt
Leonē ſedit annis. ij. mēſibꝰ. v. diebꝰ. iiij. va
cauit ſedes mēſe vno vt aſſerit̄ femina fuit ꝛ
iuuenili habitu ab amaſio ſuo Athenis duc=
ta in diuerſijs ſciētijs tm̄ ꝓfecit vt Rome tā=
dē legerꝫ triēniū ꝛ magnos mgr̄os diſcipulos
hēret: nec aliq̄s ſibi par ibidem inueniret̄ ma
gne itaqꝫ ſciētie ꝛ oppinionis exiſtēs in papā

concorditer eligit̃: ſed in papatu p familiarē ipregnat̃: verꝫ tēpus ptus ignorās de ſcō Pe tro i lateranū tēdēs āguſtiata pepit iter Coli ſeū ꝛ ſcm̄ Clemeñ. ꝛ ibidem vt dꝛ mortua fuit hāc viā qñ p̄pa obliq̄t dꝛ a pleriſqꝫ ꝙ pp̄ter d teſtatiōeꝫ facti boc fiat. nec ponit̃ i cathalogo pōti. pp mulieꝝ ſexū q̄ꝫtū ad hāc diffoꝛmitatē

AD ſcāꝫ Mariā nouā. iſta ecclia ꝯtigua eſt tēplo qd dr̃ eternitati. In natiuitate xp̄i multa miracula apparuerūt. tēplū paciſ ro me ꝯſtructū vt dicit Inno. iij. pp̄ter pacē q̄ xij ānis Rome fuit ꝙ Apollo rome ꝯſult⁹ reſpō dit nō caſurū donec virgo pareret. fūditus ea nocte corruit. Itē in dicta ecclia ē vna imago btē virginis in vno tabernaculo quā btūs Lu cas diſcipl's xp̄i depixit i Troade grecie quaꝫ Angel⁹ de franga panis ſecū romā detulit in ſupradictā eccliaꝫ. q̄ tp̄e Honorij. iij. tota p in cedia. ꝯſūpta diſpoſitiōi iſti⁹ imagis nulla le ſio fcā fuit Sūt in p̄noiata eccl ia reliq̄e. vꝫ de fragmētis qñ dñs nr̃ Jeſus xp̄s cibauit. v. milia hoim de. v. panib⁹ oꝛdeaceis. Sūt ibi ifra alta re in choꝛo ſepulta coꝛpa ſcōꝝ: ſcti Nemaſij

Tribunij pr̄is ſcī Juſtini· ſcī Simphoriani· ſcī Olimpi· ſcī Exēperij. ſcē Lucille. ꝛ mlͭe re lique adducte de cimiterio ſcī Calixti· Eſt ibi ſepulta q̄dā dn̄a Romana nobilis nōie Franciſca deo deuota cui⁹ ſepultura eſt cancellata ferro ꝛ deaurata q̄ vſqʒ huc nō eſt canonizata ꝛ nomē ei⁹ in libro vite. Titulus cardinalis

Ad ſanctū Coſmā ꝛ damianū in iſta eccleſia ponūtur infraſcripta metra arte muſaica ſuperius in pariete.

Aula dei claris radiat ſpecioſa metallis
In qua plus fidei lux precioſa micat
Martirib⁹ medicis populo ſpes certa ſalutis
Uenit ꝛ ex ſacro creuit honore locus
Obtulit hec domino felix antiſtes dignum
Manus ꝛ ethera viuat in aere poli.

Quicūqʒ viſitauerit iſtā venerabilē ſcōꝝ martyrū Coſme ꝛ damiani eccl'iaʒ hʒ oi die M· ā nos de idulgētia data a Greg. pa. i. ꝛ ipe btūs Greg. ꝯſecrauit altare maius iſti⁹ eccl'ie ꝛ po ſuit ſub illo altari corpa ſcōꝝ martyꝝ Coſme ꝛ damiani ꝛ plurimoum corpa ſcōꝝ quorum noia habent in vna tabula circa p̄dictū altare

Ad ſācta Mariā libera nos a penis iferni. ſcūs ſiluester Ro. pōtifex a quo Cōſtātin⁹ īpator a lepra liberat⁹ ⁊ baptizat⁹ cōſecrauit hūc locū q capella btē virginis vocatur libera nos a penis inferni. ad quē locū oībus ⁊ ſingulis veniētib⁹ ⁊ elemoſinā largiētib⁹ vere penitētib⁹ ⁊ ꝯfeſſis. xi. milia ānos de indulgētia ꝯceſſit ibiqꝫ dracone ligatū ſubt⁹ terrā p. cl. paſſus cui⁹ vlulat⁹ ⁊ fremit⁹ p aſtantes ſepe ⁊ ſepi⁹ audiūt: poſuit ⁊ locauit.

Ad ſctāꝫ Mariā de ꝯſolatiōe eſt imago btē Marie q multa fecit miracl'a ⁊ ē in eadē eccl'ia plenaria remiſſio oīm pctōꝝ in die dn̄ica. ij. mēſis Junij a primis veſpis vſqꝫ ad ſcdas veſpas a papa Sixto. iiij. ꝯceſſas.

Ad ſctāꝫ Mariā de grā: hic eſt vnū hoſpitale vbi quotidie fiūt elemoſine ifirmis ⁊ egrotantibus p ſocietatē Romanoꝝ

Ad carceres btī Petri apl'i retro capitoliū: in hac venerabili eccl'ia ꝯceſſa eſt a ſūmis pōtificib⁹ vere penitētib⁹ ⁊ ꝯfeſſis viſitātib⁹ dictā eccl'iaꝫ ac largiētib⁹ ſuas elemoſinas quotdie tertie partis remiſſio omnium

pctõꝝ ⁊ .cc. ãnoꝝ idulgẽtia Necnon voluerunt dicti ſũmi põtifices dictã indulgẽtiã in dieb9 feſtiuis duplicari. Itẽ in dcã eccl'ia eſt fõs qui miraculoſe appuit qñ btĩ apl'i Petr9 ⁊ paul9 ſtabãt in dicto loco icarcerati de cuius fonte aquã baptizati ſunt ꝑ man9 dictoꝝ apl'oꝝ ſcũs Proceſſus ⁊ Martinian9 qui cuſtodiebãt ĩ carcere dictos apl'os. corpora vero dictoꝝ martyrum ſepulta ſunt in dicta eccleſiã.

Ad ſctm̃ Adrianũ retro Capitoliũ ⁊ ꝑpe ãno dñi. M. ccxviij. põtifi. d. Gregorij pape ãno. i. idictiõe. i. mẽſe ianuarij. die xviij inuẽta ſunt corpa btõꝝ Marij ⁊ Marthe ⁊ reliquie ſcti Adriani ſub maiori altari ⁊ corpa ſctõꝝ triũ pueroꝝ in abſidie ſupra colũnã recũdita ꝑ magiſtrũ Pelagium epm̃ albineñ. et dñm Stephanũ eiuſdẽ eccleſiie diaconũ Cardinalẽ cuz clericis ipſius eccleſie. vz p̃ſbitero bartholomeo: pbr̃o Paulo diacono Romanoia plĩmoꝝ epõꝝ ſubdiaconoꝝ ⁊ clericorum ⁊ religaꝝ patẽt in vna ſculptura in choro iſti9 eccl'ie Itẽ ad ſupplicationẽ dicti dñi ſtephani cardinalis pbr̃i Pauli ⁊ Oliuerij dñs Greg.

papa·xj.hanc eccleſiam dedicauit·Actuz die
menſe indictione vt ſupra·

Ad ſctm̄ Marcū in regiōe pinee ſūt m̄l'te venerabiles relige q̄ feſtiuis diebus ponūt' ſup altare in vna capſula·q̄rū noia patent in vna cedula circa ip̄az capſulā vt vnuſq̄qz deuot9 legere poſſit.quā eccl'iaz Paul9 pa.ii.a fūdamēto renouauit maximiſqz idulgētijs eā dotauit·vz oēs z ſingl'i q eādē eccl'iaz i octaua ſctiſſimi corpis dn̄i nr̄i ieſu xp̄i · z in epiphania dn̄i a·i·veſpis vſqz ad.ij·veſp̄as icluſiue et qui a feria.ij·maioris ebdomade ſcē nūcupate p̄xime ſecutura vſqz ad feriā.iii.reſurrectionis dn̄ice imediate ſequēte trib9 cōtinuis aut interpellatis dieb9 ſaltē ſemel in die p̄ſonalr̄ z deuote viſitauerint ānuati.z pro ſp̄ualibus ac tp̄alibus ipſius eccleſie ornamētis hmōi manus porrexerint adiutrices oīum ſuoz pctorū plenariā remiſſionē et idulgētiā cōſequant'

Ad ſctōs apl'os in regiōe colūne · hec eſt venerabilis eccl'ia in honorē· xii· apl'oz prim9 a Cōſtātino fūdata· z poſtmodū ab hereticis fuit deſtructa· Pelagi9 z Joānes ſūmi

pōti. eā in gradu priſtinū reſtaurātes multoꝝ
ſctōꝝ corpib⁹ ac indulgētijs exornarūt: corpib⁹
apl'orum Philippi ꝛ Jacobi iunioris in altari maiori recōditis: in dextra pte Eugenie v̄ginis ꝛ alioꝝ martyꝝ corpa. in ſiniſtra v̄o corpus Sabini martyris. colobium bti Thome apl'i: altaria ſacra fuāt pedē philippi. brachiū ſci Jacobi zebedei. coſtā Laurē. ſpatulam ꝛ brachiū ſcti blaſij btōꝝ apl'oꝝ martyrū ſupra poſita feneſtra repoīt ſēp i. vi. feria. iiij. tp̄ in. ꝛ. v. feria dn̄ica in albis. ac dn̄ica qn̄ cantatur Canite tuba. ſtatō eſt in ea prima kal'. maij. ꝛ in ſupdictoꝝ ſcōꝝ ſolēnitatib⁹ remiſſionib⁹ a pōti. Romanis cōceſſis ſatis dinoſciter premunita. Statio in. xl. ſedes ꝛ titulus cardi.

Ad ſcām mariā in via lata in regiōe Treg i i iſta eccl'ia eſt oratoriū in quo btūs Lucas depinxit q̄tuor imagies virgis gl'ioſe vnā ad ſui deuotionē i eo ſtatu quo btūs Lucas habuit noticiā ipſius virginis glorioſe idō cū annulo in digito depinxit: q̄ manet vſqꝫ in hodiernū diē in dicto oratorio. Et quia multa miracula beata virgo Maria in dicta imagine

opabat xpiani ad eaȝ cõſuẽtes ad dictã eccle
ſiã veniebãt ⁊ refecti grã leti ad ꝓpria reuerte
bantur. vocabat aũt oratoriũ ſci pauli ⁊ luce.

AD ſctm̃ Marcellũ in regiõe tregi. i iſta
eccl'ia eſt monaſteriũ fr̃uoꝝ btẽ ꝟginis
Eſt in iſta eccl'ie vna ſepultura porphiretica
in qua recõdita ſunt corpa ſanctaꝝ virginũ et
martirũ digne ⁊ merite: ⁊ brachiũ ſci Mathei
apl'i ⁊ euangeliſte que oia tpe ſanctiſſimi dñi
nr̃i pape Calixti. iii. a pp'lo Romano viſa ſũt
Hic eſt ſepulta ſancta Felicitas cũ. vii. filiis
Statio ⁊ titulus Cardinalis ⁊ ſedes eſt.

Ad ſctm̃ Silueſtrũ i regiõe colũna requi
eſcũt corpa ſctõꝝ ⁊ ſctãꝝ quoꝝ noticia
natalitioꝝ pȝ in vna ſculptura longa. oñditur
in iſta eccl'ia caput ſcti Jo. baptiſte. reliquie
ſcti Laurẽtii vna pecia de cappa ſcti frãciſci
⁊ plures alie reliquie in die ſcti Jo. bap. ⁊ ſci
Silueſtri quaꝝ oim noia in oſtenſiõe reuelãt

Ad ſctm̃ Laurẽtiũ in lucina i regiõe cãpi
marꝶ. ãno incar. dñi. M. cxcvi. põti. dñi
Celeſtini. iii. pa. ãno ei⁹ vi. idictiõe. xiiii. mẽſ
maii. dedicata fuit hec eccl'ia p man⁹ eiuſdeȝ

Celeſtini cū quo interfuerūt archiepi̅ Ebora
cen̄. ac ceretinen̄. Sipōtin⁹ epi̅s albanen̄. octa
uian⁹ oſtien̄. petr⁹ portuen̄. ioānes viterbien̄
Nicola⁹ ſimphonien̄. ⁊c. ⁊ tota curia cardina
liū p̄ſidēte huic ecc̄lie Cintbio cardinali facta
aūt eſt hec dedicatio ad honorē dei ⁊ bti Lau-
ren̄. martiris cū deuotione toti⁹ ppl̄i Romāi ⁊
adiacētiū pploꝝ cū tāta ſolēnitate ⁊ gl̄ia: quā-
ta hacten⁹ nec recognita nec viſa fuit. He ſūt
reliq̄e q̄ recōdite ſūt ſub altari maiori due ā-
polle cū adipe ⁊ ſanguie ſcti Lauren̄. ⁊ vas
plenū de cremata carne ſcti Lauren̄. gauſape
quo angel⁹ terſit corp⁹ ei⁹. Craticula ſup qua
aſſatus fuit ſcūs Lauren̄. ⁊ corpa btoꝝ mr̄m
Alexādri pape Euentij Theodoli Seuerine
Pōtiani Euſebij Uincentij. peregrini ⁊ Gor
diani. noia plurimoꝝ ſctoꝝ ⁊ reliq̄e in dextera
parte chori patent l̄ris ſculptis.

AD ſanctū Triphonē eſt eccleſia conti-
gua eccleſie ſci Auguſtini. eſtq̄ ſtatio
ibi in quadrageſima ⁊ indulgentia.

AD ſcūz Auguſtinū in regiōe Cāpi mar
tij eſt vna eccleſia noua nūc a fūdamēt

pulchre erecta ⁊ ꝯſtructa hic eſt ſepultura ſcē
Monice. eſtq̈ caput ſcē Monice ⁊ ſcē Rufi-
ne. hic eſt pꝛincipalioꝛ imago inter oēs q̄s ſcūs
Lucas depinxit quā ſemꝑ quocūq̈ ierat ſecū
poꝛtauit ⁊ repta eſt in ſepultura ſci Luce cir-
ca caput ei⁹: ⁊ vocat̄ ſctā Maria virgo v̄ginū
⁊ mater oīum. Etiā per totā vꝛbē Romanam
claruit miraculis tp̄e Innocentij pape octaui
Anno dn̄i noſtri ieſu xp̄i. M.cccc.lxxxv.

AD ſctm̄ Apollinarē requieſcunt coꝛpa
ſctoꝝ martyrū Euſtratij. Nardarij Eu
genij. Oꝛeſti ⁊ Auxētij ſub altari maioꝛi. ſta
tio in. xl. ſedes cardinalis.

AD ſcāz Mariā de populo ad poꝛtā flami
neā illud nomē venit iſto mō ⁊ oꝛtū hꝫ
vt pꝫ ex īfraſcriptꝭ tp̄e pa. Paſcalis vbi nūc
altare mai⁹ eſt erat q̄dā arboꝛ nucis alias ar
bores in altitudine p̄cellēſ ī q̄ demōes coꝛp⁹
Neronis cuſtodiētes latitabāt. q oēs trāſeū-
tes ꝑ poꝛtā p̄nōiatā flamineā trucidabāt ⁊ pe
nitus ſuffocabāt. Audiēs aūt hoc ſctiſſimus
p̄dictus pa. Paſcalis ei ppl'o iduxit ieiuniū
Eteni clero in oratiōe ꝑſiſtēs deuote ſupplicā

do vt deus ꝛ btã Maria virgo dignaret̃ popu
lũ romanũ a taꝫ inhũaniſſima ꝛ terribili peſte
liberare: ac cui placeret quid faciẽdũ miſeri-
corditer relaxaret cui tertia nocte appruit btã
virgo bis alloquẽs verbis dicens. Paſcalis
ſurge egredere ad locũ q flaminea porta voca
tur iuxta quã nucis arborẽ repies alias arbo
res lõgitudine p̃cellentẽ quã p̃cider̃ facias ꝛ
penit⁹ eradicar̃: ꝛ i eodẽ loco meo noĩe facias
eccl'iaꝫ fabricari: qui cũ euigilaſſet ſtatim ad
dictũ locũ acceſſit ꝯgregata ml'titudĩe ppl'i ac
cleri ꝛ p̃latoꝝ ꝓceſſiõaliter ꝛ dictã arborẽ p̃ce
pit icidi atq radicit⁹ eradicari mox vt eradi
cata extitit ibi ip̃e mãib⁹ ꝓprijs altar̃ fũdauit
ꝛ poſtmodũ ſui ꝯſecratiõe certis religĩs iſigni
uit ꝛ miſericorditer idulgẽtias ꝓmulgauit: in
cui⁹ ꝯſecratiõe oĩb⁹ deuote accedẽtib⁹ ꝛ ſuas
elemoſinas largiẽtibus iuxta ſuaꝝ viriũ poſſi
bilitatẽ: ſup̃dictus pa. paſcal' cõceſſit a feria
vi. poſt tertiã dñicaꝫ. xl. vſq ad octauã paſce
ꝓ quolibꝫ die. M. ãnos ꝛ toti dẽ quadragenas
ob reuerẽtiã virginis glorioſe quam Sixtus
papa quartus de nouo a fũdamẽto renouauit

cáqꝫ maxīs idulgētijs dotauit vꝫ oēs ⁊ ſingl'i
ꝗ eādē eccl'iaꝫ in natiuitatis. pnrificatiōis. an
nūciatiō̄n· viſitatiō̄n. ⁊ aſſūptiōis Marie ꝟgi
nis feſtiuitatibꝰ a p̄mis veſpis vſqꝫ ad. ij· veſ
pas ſingl'is earūdē feſtiuis diebꝰ et q̄libꝫ die
ſabbati ſingulaꝝ ebdomadaꝝ·xl·plenariā oim
ſuoꝝ pctōꝝ remiſſionē ⁊ veniā cōſequat᷑. In
eadē vero eccl'ia ſūt q̄ꝫplures venerabiliſſime
reliq̄e quoꝝ noīa nimis lōgū eſſent enarrare

Ad ſctāꝫ Bibianā locꝰ ꝗ vocabat᷑ āti-
quo tp̄e vrſipileati: moderno tp̄e mōa
ſteriū ſcē bibiāe· Itē āno a natiuitate dn̄i·M·
Honoriꝰ pa·iij·āno·vij· pōtificatꝰ ſui menſe
martij. vi· feria an̄ dn̄icā de paſſiōe cū magna
ſolēnitate eccl'iaꝫ hāc i honorē btē bibiāe ꝟgi
nis ⁊ martyris cōſecrauit remiſſionē triū āno
rū ⁊ triū q̄dragenaꝝ a die cōſecratiōis quā·iij.
die an̄ ipāꝫ dn̄icā d̄ paſſiōe ſtatuit celebrādā
vſqꝫ ad octauā ipiꝰ annuatim ſingulis diebus
ad eā deuote veniētibꝰ idulgēdo. in loco iſto
plātauit ſcā bibiana vnā herbā q̄ pulnerizata
hoīes a morbo curātur caduco q̄uo ſuſcipien
dus ē iſte puluis ponit᷑ ſcriptis· Fuerūt in

iſto loco ſepulta. v. milia corpa ſctōꝝ martyꝝ
abſq; paruulis ⁊ mulieribus ⁊ ibidē eſt indul
gētia maxīa: vt in cronicis veraciter enarrat.
Sunt etiā ibi ſexcētoꝝ milia annoꝝ indulgen
tie in feſto omniū ſanctoꝝ. Statio in. xl.

AD ſctm̄ Euſebiū eſt mōaſteriū in quo
ſūt. vii. M. dccc. ⁊. liiij. q̄dragene vere
indulgentie ꝯceſſe oībus viſitantib⁹ ⁊ manus
porrigentib⁹ noīa multoꝝ ſctōꝝ quorum cor-
pora ſunt in iſta eccleſia ſancti Euſebij recon
dita poſſunt in vna tabula ſcripta ſm ordinē
legi. Statio in. xl. titulus Cardinalis.

AD ſctm̄ Matheū in via vbi ꝑgreditur
de ſctō Joanne in laterano ad ecclīaꝫ
ſctē Marie maioris. ſunt ibi. M. āni indulgē
tiaꝝ ⁊ totidē quadragene ⁊ remiſſio ſeptime
partis omniū peccatorum: quas confirmauit
papa Honorius Alexander ⁊ Innocentius.

AD ſctm̄ Julianū ex oppoſito ecclīe ſcī
Euſebii. hic ꝓpe videntur adhuc ab anti
quo idoloꝝ imagīes poſite: ſūt in ecclīa ꝑnoīa
ta ſcti Juliani frēs carmelitaꝝ. Notandū eſt
ꝙ ibi fit vna aqua bndicta cū reliquiis ſctōꝝ

Juliani ⁊ Alberti q̃ curat oẽs febꝛicitãtes: etiã alias ĩfirmitates q ieiuni ſumũt cũ trib⁹ pater nr̃ ⁊ totidẽ aue maria ad laudẽ oĩpotenti dei ⁊ glorioſe virginis marie ⁊ ſctoꝝ Juliani ⁊ Alberti vel vnã miſſam ad honorẽ p̃noĩati ſancti Alberti legant vel legi faciant quoꝛuz feſtiuitates ſunt ſeptima die Auguſti.

Ad ſanctũ Uitum ad macellos. in iſta eccl'ia ẽ vnus lapis marmoꝛeus ferreo cãcello circũdatus. ſup quo trucidata ſeu ſiter fecti ſũt vltra milia coꝛpa ſctoꝝ martyꝝ. Habeturq3 ĩ p̃dicta eccl'ia .vi. milia ãnoꝝ ⁊ totidẽ quadrageñ. Jtem in ſupꝛadicta eccl'ia habet' talis grã p merita ſctoꝝ martyrũ Uiti ⁊ modeſti accreſcentie. q quicũq3 fuiſſet leſus ab aliquo cane rabido vel rabioſo. vel a quouis alio animali cũ pane tincto ĩ oleo ſancti Uiti demũ comeſti a patente liberatur.

Ad ſctã3 Praxedẽ tpib⁹ ſctiſſimi ac beatiſſimi aplici dñi paſcalis pa. ĩtroducta ſunt venerãda ſctoꝝ coꝛpa in hãc ſctã3 ⁊ venerabilẽ baſilicã btẽ xpi ꝟgine praxedis q̃ p̃dictus põtifex dirnta ⁊ cimiteriu3 ſeu coꝛpoꝛis

iacentia auferēs sub altari sūmo pprijs ma-
bus collocauit i mēse Julij die·xx.idictione.x
in capella libera nos a penis inferni ꝛ ort⁹ pa
radisi ē colūna i q̄ ligat⁹ fuit dn̄s nr̄ iesus xp̄s
in passiōe sua·ꝛ sup dcā colūna sūt corpa sctoꝝ
martyꝝ Ualētini ꝛ Cenōis.ꝛ i medio capelle
sub lapide rotūdo sunt corpa. xl. martyꝝ ꝛ in
sinistra manu sup quē positū est plūbū cū quo
colūna fuit mutata quem mulieres tangūt ex
quo mulieres nō pn̄t intrare capellā: sub isto
lapide sūt sepulti.xi·sūmi pōti.ꝛ sūt indulgen
tie quotidie·xii.M. ānoꝝ ꝛ totidē q̄dragenaꝝ
ꝛ tertie ptis remissio oīm pctōꝝ· In medio ec
clesie vbi ferrū circūdat lapidē rotūdū sub il-
lo lapide dr̄ esse sanguis scōꝝ martyrū quem
btā praxedis cū q̄dā spōgia colligēs i hūc pu-
teū lapide rotūdo cōclusū ifundebat ꝛ multa
scōꝝ corpa i xp̄o zelauit p quoꝝ merita conce
dat nobis deus celoꝝ regna. Itē in hac supra-
dcā venerabili capella est altare sup quo pa-
scalis papa p̄dictus celebrauit quinqꝫ missas
pro quadā aīa defuncta: quibus finitis visibi-
liter vidit illam deferre beatam virginem in

gremio oipotētis dei: vt euidēter pꝫ i pariete dicte capelle ſupra feneſtrā ferreā: quo viſo miraculo aucte aplica dimiſit ꝙ ſi qs celebrari fecerit extrahat vnā aīam de purgatorio.

Ad ſanctū Martinū in mōtibus tpibus dn̄i Sergij pa. iunioris in ſacro altari beati ſilueſtri pſulis: ꝛ bti Martini cū btiſſimo Fabiano ꝛ Stephano ꝛ Sottere martyribus ac ſummis pōtificibus inſimul qꝫ Aſterio cū ſanctiſſima filia ei⁹ ſanctoqꝫ Ciriaco ꝛc. De ſanctorū pluribus habet ſculpta in marmore ad dextrā partē chori ſummi altaris iſti⁹ pnoiate eccleſie inclite. Itē iſti ſequētes verſus ſunt ſcripti litteris aureis ſiue opere muſaico triplici circulo ī circuitu parietis ſupra ſummum altare iſtius eccleſie.

Sergius hanc cepit preſul quā cernitis aulā
Romane ſedis diuino tactus amore
Cenobiū ſacrū ſtatuit monacoſqꝫ locauit
Regina quib⁹ martin⁹ ouās ſilueſter ꝛ alm⁹
Qui moriēs nullū potuit conferre decorem
Perficit ſolers melius q̄ꝫ ante manebat
Qui dn̄o aſſiduas valeāt pſoluere laudes

Prefulgent gaudentqȝ ſicqȝ cum criſto
Sȝ mox papa Leo quart⁹ ⁊ culmina ſūpſit
Atqȝ pie totam picturam ornauit honeſte
Talibus vt donis quorum tempore meritis
Hec tempora dicata coruſcant.

AD ſcūm Ciriacū retro termas ē vna ec-
cleſia nūc ruinata vbi quōdā erat ſtatio
⁊ indulgētia: q̄ oia tp̄e Sixti papa .iiij. trāſlata
ſūt in eccl'ia ſci Quirici apd turim militie In
ſtaurata videlicȝ Quiritus cū matre Julita
Que fuerūt longa diruta templa die
Pricipe ſub Sixto delubris nulla vetuſtas
Hic reficit pontes menia tēpla vias
Sunt ſub altari maiori recōdite relique d plu
ribus martyribus. ⁊ quoꝝ noia habent̄ ſcrip-
ta apud predictum altare.

AD ſcāȝ Suſannā apd termas ibi ſūt ſe
pulta ſcā Suſanna ⁊ ei⁹ pr̄. eſt ibi clau
ſtrū ordis ſcti Auguſtini. Statio ti. cardinal'

AD ſcāȝ Potētianā .i. iſta eccleſia ſancte
potētiane ſororis ſctē Praxedis reqe
ſcūt vltra tria milia corpa ſcōꝝ martyꝝum i ci-
miterio priſtille. ⁊ pa. Simplici⁹ conſecrauit

hanc eccleſiā: ꝯceſſit ꝑ quolꝫ corpe deuote eā viſitātī b⁹dulgētias vnı⁹ anni ꝛ vnā q̄dragenā ꝛ tercie ptis pc̄tōꝝ remiſſionē pa. Celeſtinus Bonifa. Clemēs. Greg. Urbanus. Alexander quilibꝫ iſtoꝝ ꝯceſſit: q̄ oī die ponūtur ſcripta in vna tabula ꝛ legi plenius pñt. Itē in ꝑma capella hui⁹ eccl'ie retro ſummū altare ꝟſus meridiē celebrauit ſanctus Petrus ꝑmā ſuā miſſā ꝛ in maiori capella ꝟſus meridiē ē pute⁹ ī quo recōdit⁹ ē ſanguis triū miliū martyꝝ: ꝛ in ea capella vocata ſcti paſtoris quidā ſacerdos miſſā celebrās inueſtigatiōe diaboli agitatus in eleuatione ſctā dubitabat ibi eſſe verū corpus xp̄i. ꝛ ſtatim hoſtia ab altari ſupꝛ lapidē marmoreū cecidit. ſacerdos vidēs miraculū pauit ꝛ manib⁹ maxia cū reuerētia hoſtiā ſuſcepit q̄ ibi ſupra lapidē ſue magnitudinis reliquit miraculoſe ſignum qđ adhuc vſqꝫ tempus videt᷑ vbi ē parua craticula: ꝛ ex hoc miraculo ſacerdos credidit qđ antea dubitabat. Titulus ꝛ ſedes cardinalis eſt.

AD ſcāꝫ Indolā eſt clauſtrū mulierū in qđ raro intrāt peregrini ꝛ alij hoīes.

AD ſctm̄ Vitaleꝫ eſt vna eccl'ia ꝑ pa. Sixtū. iiij. pō. max. reſtaurata tp̄e ſuo anno iubilei. Eſt ſtatio ⁊ titulus cardinalis.

AD ſcm̄ Laurētiū paliſpne itra palatia Decij ipatoris. iſta eccleſia ē cōſtructa hic ē loc⁹ martirij vbi aſſat⁹ ē btūs Laureñ. ſepulturaqꝫ exiſtit btē Brigite q̄ fuit regina regni Suetie ibi in p̄noiata eccl'ia ſci laurētij plures relīqe oñdunt̄. i. feria. v. q̄drageſime. quaꝝ noia habent̄ in vna tabula ſcripta: vna pars craticule. vnū brachiū ſctī laurentij. Itē ī vno criſtallo carbones certi q clare ⁊ lucide videri pn̄t qbus aſſatus eſt btūs laurēti⁹ etiā oſſa eiuſdē. Statio in. xl. eſt clauſtrū mulieꝝ

Ad ſcāʒ Eufemiā. iſta eccl'ia ē in medio iſtaꝝ eccl'iaꝝ ſctē potētiane ⁊ ſctī petri ad vincula' inferi⁹ in ſtrata vbi itur ad Mariā maiorē eſt clauſtrū mulieruʒ. q̄ prenoiata' ſctā Eufemia piecta fuit in puteū in quo ſpētes ⁊ ſcorpiōes erāt a qbus gr̄a xp̄i illeſa exiuit.

Ad ſcm̄ Laurētiū in carcere i eadē ſtrata p̄noiata eccl'ia ſctē Eufemie ē ppe dicitur etiam ad ſanctū Laurentiū ad fontes.

Est etiã clauſtrũ monialiũ. ibiq̃ ſctũs Laurentius ſanctũ Jpolitum ꝛ Lucillum baptizauit ꝛ eos fidem xp̃ianam docuit.

Ad ſctm̃ Petrũ ad vicula in mõte. hic eſt car. titul᷒ ꝛ ſedes. de religijs iſti᷒ ecclesie ꝛ idulgẽtijs iſraſcripta metra exponunt

Hoc dñi templũ Petro fuit ante dicatum
Tertius antiſtes ſixtus ſacrauerat olim
Ciuili bello deſtructum poſt fuit ipſum
Eudoxia quidem totum renouauit ibidem
Pelagius rurſus ſacrauit papa beatus
Corpa ſctõꝝ condens ibi machabeorum
Appoſuit petri precioſi vinculi ferri
Jlluſtris mulier detulit ab hieruſalem
Et quibus eſt petrus neronis tp̃e vinctus
Auguſti menſis celebrantur feſta kalendis
Quiq̃ huc acceſſerint lauant crimina cũcta

Jtẽ de his ꝛ plurib᷒ reliquijs ponit pulchre in tabula vbi plenius quiſq̃ põt intelligere

Ad ſctã Mariã ara celi ꝓpe capitoliũ in mõte qui dicebat Tarpeius mõs vbi aſcẽditur per gradus. c. ꝛ. xx. vbi nunc illa ecclesia eſt fuit palatiũ Octauiani: cui Sibilla

quē Romani vt deū adorare volebāt. Circulū aureū circa ſolē oñdit: ⁊ in eo virginē pueꝝ geſtātē i gremio dicēs. Hic maior te eſt. Poſt ↄſtruxit ibi vnū altare ⁊ vocauit ara celi oblatōnē fecit ⁊ adorauit vnigenitū dei filiū. Ad iſtō altare ponūt iſti verſus ſculpti i medio duaꝝ colūnaꝝ marmoreaꝝ. Luminis hāc almā matris q ſcādis ad aulā. Cūctaꝝ primaqꝫ fuit orbe ſita. Aras qd ceſar tunc ſtruxit Octauianus. Hāc arā celi ſacra cū proles pater eſt. Sūt in iſta eccl'ia infraſcripte reliq. Eſt ibi ſepulcbrū ſcē Helene q̄ fuit mr̄ Cōſtātini. Hic ſepult⁹ eſt ſctūs habūdus. ſcūs artemi⁹ ſcūs habūdātius. ibi eſt vna imago btē Marie virgīs quā ſcūs Lucas depinxit in ea diſpoſitione ⁊ forma dū ſtetit ad crucē dñi nr̄i ieſu xp̄i. d cuius virtute pnt legi in vna tabula poſita circa iſtā imaginē miracula multa. Itē ante choꝝ ē vn⁹ lapis vbi pua cācella rotūdus poſitus de quo lege iſtos v̄ſus. Criſticole cūcti deuota mēte tenere. Tpe Gregorij ſculpt⁹ ē lapis iſte Angelicis pedib⁹ ex bonitate ieſu. Sūt i iſta eccleſia fratres ordinis ſancti franciſci.

AD ſcōs angelos in regiōe ſci angeli: ibi ſepult⁹ eſt ſcūs Simphorioſus. cū ſuis ſocijs: ibi ſunt etiam reliquie que ponunť in diebus feſtiuis: qui Romāe vrbis eſt ſenator omni anno offert huic eccleſie vnū calicem

AD ſcāȝ Mariā ſup minervā in regiōe pinee. In iſta eccl'ia ſūt frēs ordīs ſcti Dñici. Nois iſti⁹ eccl'ie ratio pȝ in his verſi-bus ſequētib⁹. Roman⁹ hic popul⁹ delirādo coluit mineruā. Nūc ibi xp̄icolaȝ colit ortho doxa mariā. Illi⁹ iā deperijt vndiqȝ ſapiētia fallax. Vera per hāc mūdo regnat ſapia xp̄s Illa ſubacta iacȝ hec ſublimiſſima regnat. Il la ſuis penā hec nobis premia cōfert Sunt in p̄noiata eccl'ia īfraſcripte reliquie. De crini bus ꝛ veſtimētis btē virgīs. de tribus patriar chis Abrahā Iſaac ꝛ Jacob. de Daniele pro pheta. Itē ſocietas Romanoꝝ ciuiū multas elemoſinas ibi facit orphanis ꝛ pauperibus

Ad ſanctā Mariā Rotūdā olim tēplum oim idoloꝝ erat: nūc in honore btē vir-ginis eſt dicata ꝛ ꝯſecrata ꝛ oiȝ ſctōꝝ. tertia ꝛ ſeptia die mēſis maij ē ſtatio ꝛ ꝑdonantia. In

diebus feſtiuis btē virginis ⁊ oīm ſanctorum eſt ſtatio, ⁊ pdonātia. In choro ſub altari ſunt ſepulti ſancti Raſius ⁊ Anaſtaſius.

Ad ſanctā Mariā magdalenā in regione Colūne: ibi ſocietas confalonis multa opera penitentie facit.

Ad ſcm̄ Euſtachiū i regiōe ſci Euſtachij anno incar. do. M. cxcvi. ⁊ āno. vj. celeſtini. iii. pa. indict. xiiii. in dn̄ica qua cantatur Modicū dd̄icata eſt eccl'ia ſci Euſtachij cū tribus altarib⁹: ⁊ ꝯſtructa p dictū papā: coadiutores fuerunt hi epi. Octauianus hoſtieñ. Petr⁹ gallocia portueñ. Joānes albaneñ. petrus archieps agereñ. noīa pl'imoꝝ epoꝝ aſſiſtentiū ponūt' in ſculptura inſtri In eād eccleſia ſunt he reliquie. De ligno ſcē Crucis dn̄i. de ſanguie ipſi⁹. de ſpinea corona. de veſtimēt eī⁹. de coſta ſci Andree. de carbonib⁹ ſancti Laurētij. de religs ſci Euſtachii. Teopiſte vxoris filioꝝ Teopiſte ⁊ Agapiti ponūt' etiā certe capſelle cū reliquiis in feſtiuitatibus

Ad ſanctū Saluatorē apud cāpū martis circa tēplum Martis. hic ē vna imago

ſaluatoris que dicitur pietas·

Ad ſctã̄ Mariã mõtis celi in regiõe re
gule. hic ſepulta eſt ſcã Nimpha vgo
ſcũs Mãcilianꝰ eps̄. apud iſtam eccleſiaꝫ ſũt
notabiles reliquie ꝛ indulgentie·

Ad ſanctum Martinellũ in regiõe regule
gualterꝰ monachus ſci ſaluatoris rea-
tineñ. tpe Honorij. iij. pape fũdamẽtis reedi
ficauit eccl'iam iſtam. hic eſt de veſtimento ꝛ
tunica quam beata virgo fecit ꝛ contexit filio
ſuo ieſu criſto ꝛ creuit ſecum·

Ad ſanctum Andreaꝫ in regiõe in medio
vie cãpi flore ꝛ platee iudeoꝝ· Jtẽ anno
a natiuitate xp̄i. M. ccccxlvij· fuerũt inuente
digne reliquie in vna pelui ꝛ vno vitro q̄ ſtete
rũt plus quã·cc·annis in iſto loco ſicut patefa
ciebat ſcriptura cũ iſtis reliquijs reperta.

Ad ſctm̃ Blaſiũ ad annellum regiõe re
gule. hic eſt annulus ſci Blaſij quẽ de
tulit in dignitate Epiſcopali in manu ſua·
Suntqꝫ plures reliquie in iſta eccleſia q̄ i die
ſancti Blaſij ꝛ alijs feſtiuitatibꝰ videri pñt·

AD ſanctã Barbarã in regione Pario
nis. in maiori altari iſti⁹ eccl'ie ſũt poſi
te iſte reliqe. De capite ꝛ velo ſctẽ Barbare
de veſtimẽto virginis marie ꝛ Bartholomei
apoſtoli. Margarite. felicis. Loticij. xp̃ofori
ſebaſtiani. Alexij. Marij. marthe de interula
Dalmatica ſci Laurẽtij. apoſtoloꝝ Philip
pi ꝛ iacobi. Petronelle. de capillis ſctẽ ma-
rie magdalene. De plurimorum ſanctoꝝ reli-
quijs ꝛ indulgentijs habetur in ſcriptis ad al
tare maius. Etiã ſcribitur legenda beate bar
bare metrice pulchre poſita.

Ad eccleſiã ſci Jacobi hiſpanoꝝ nũcupa-
ta eſt vrbe ꝯceſſit papa Jnnocẽti⁹. viii
plenariã remiſſionẽ oim pc̃oꝝ oibus ꝛ ſingul'
qui eãdẽ eccleſiã i feſto eiuſdẽ ſci Jacobi apl'i.
a primis veſperis vſqꝫ ad occaſum ſolis diei
ipſius feſti deuote viſitauerit annuatim.

AD ſctãꝫ Mariã de aĩa eſt hoſpitale teu
tonicoꝝ: ibidẽ cũ maxima deuotiõe ac
diligentia celebrãtur diuina: ꝛ ſunt multe ĩdul
gentie. Cuilibet quoqꝫ almano vtriuſqꝫ ſex⁹
tribus noctibus traditur hoſpitium.

Ad ſctā3 mariā de Pace quā Sixtꝰ pa.
iiii. de nouo a fūdamēto edificauit eāq3
maximis indulgētijs dotauit. vt oēs ꝛ ſinguli
q eandē eccl'iā3 ſingulis feſtiuitatibꝰ btē ma-
rie virgis: v3 annūciatiōis. viſitatiōis. Niuis
aſſumptiōis. natiuitatis. cōceptiōis. purifica
tiōis a primis veſpis viglie vſq3 ad occaſū ſo
lis feſtiuitatū earūdē: necnō quolib3 die ſab-
bati totiꝰ. xl. p totā diē deuote viſitauerint pro
q̄lib3 earūdē feſtiuitatū ꝛ dictaꝝ dieꝝ ſabbati
qua p̄dictā eccl'iam viſitauerit plenariā remiſ
ſionē ꝛ veniā oīm pctōꝝ ſuoꝝ cōſequantur.

Ad ſanctū Laurētiū in damaſo in regiōe
pariōis apō cāpū flore. eccleſiā iſtā fun
dauit beatus Damaſus primꝰ ꝛ dicauit Po
nitur in feſtiuitatibus in vna capſa eburnea d
corata: in q̄ plures capſelle cū reliquijs ſanc-
toꝝ quoꝝ noīa vna cū iſtis capſellis in vna ce
dula ſcripta ponunt. Etiā vnū bicceriū grāde
vitreū: ex quo in die ſcti damaſi hoīes ſumunt
potum ad honorē pnciati ſcti damaſi. de cuiꝰ
virtute oēs hoīes cōfidunt de febribus ſe li-
beraturos. Titulus ꝛ ſedes cardinalis.

Ad sctm̄ Blasiū de pāneta i medio cāpi flore ⁊ pōtis sci āgeli in via q̄ dr̄ florida via. de isti⁹ eccl'ie indulgētia ⁊ reliquijs isti ⁊ alij plures versus dāt intelligere ibi in lapide versus portā sculpto. Hoc fuit iceptū r̄nouari tpe tēplū · Urbis alexādri romani p̄sulis āni. Ann⁹ erat ei⁹ duoden⁹ ⁊ ipe scōs. ān⁹ milen⁹ gemin⁹ tūc septuagen⁹. Tpe quo vbū cōcepit virgo supnū. Ann⁹ in augusto currebat mēse peruusto · Sexta diadena fuerat indictio dena. Abbas dn̄s meritꝫ ⁊ noie dign⁹. Istā domū q dē cepit cōplevit ⁊ idez · Cōdidit h lignū cruc venerabile dignū. Et vestē diue genitric quip pe marie · Andree scī blasij darieqꝫ crisanti.

Ad sctm̄ celsum in regiōe pontis vbi nūc ista eccl'ia est fuerūt edes p̄ris sci celsi qui cū sctō Juliano ⁊ basilissa corpaliter trās latus est ad ecclesiam sancti Pauli apl'i.

Ad sctām Mariā transpontinā · In ista ecclesia cernūt adhuc iste due colūne i qbus bti apl'i petr⁹ ⁊ paul⁹ fuerūt ligati ⁊ fla gellati: quas oēs hoīes p̄nt pro deuotiōe quo tidie attingere. Itē in porta media isti⁹ eccle

he repiunt̃ iſta ſculpta·ãno dñi. M·cxxx. tpe dñi G̃re·viij. pa. ãno eius. iij· mẽſe februarij die ſcda flumen tyberis creuit vſq₃ ad ſignale crucis quod videtur in prefata porta.

AD ſctm̃ Jacobũ i medio vie ſcẽ ad ſcm̃ Petrũ ꝛ caſtelli ſci Angeli· hic dicit̃ eſſe lapis ſup̃ altare ſupra qd oblatꝰ fuit xp̃s in templo qñ Simeon eum ſuſcepat i vlnas ſuas ꝛ dixit· Nunc dimittis ſeruũ tuũ dñe ꝛc·
Siſtitur in templũ puer ꝛ Simeon in vlnas
Accipit̃ cui danda quies nam lumina ſerui
Conſpexere deum clarũ iubar omnibus ortũ

AD ſctã₃ Catherinã nõ remote d platea ſcti petri. hic fuit clauſtrũ mulieꝝ. Jtẽ eſt de oleo qd de ſepultura ſcẽ Catherine fluxit. Etia₃ de lacte quod loco ſanguinis fluxit de ſancto corpore eius qñ decollata fuit·

AD ſctm̃ Spiritũ ẽ hoſpitale i quo fiũt mg̃ne elemoſine ꝛ miſericordie i firmis etiam oẽs orphani infantuli cõgregant̃ ibi ꝛ nutriunt̃: qd hoſpitale Sixtus papa· iiij. de nouo a fundamẽto maxis ſtructuris renouauit magnamq₃ fraternitatẽ in eodẽ ordinauit: ad

quã ipſe ſe manu ꝓpria cũ plurib⁹ cardinalib⁹
inſcripſit: ⁊ cõceſſit oibus ⁊ ſingulis q intrant
⁊ ſe ad eandẽ fraternitatẽ inſcribere faciũt ꝙ
eligere poſſunt ꝯfeſſorẽ idoneũ qui eos abſol
uere põt ab oibus pctĩs etiã a caſib⁹ papalib⁹
ſedi apl'ice reſuatis ſemel in mortis articulo
⁊ in vita totiens quotiens oportunũ fuerit: vt
plenius cõtinet' in quadã bulla deſuper facta
Eſtq; prima die dñica Antonij ⁊ penthecoſ-
ſtes ibi ſtatio ⁊ indulgẽtia. Eſt ibi brachium
ſcĩ Andree digitus ſcẽ Catherine q clare in
monſtrãtia põt videri ⁊ plures alie reliquie.

IN capella cãpi ſci. hic ſepeliunt' oẽs pe
regrini ⁊ paupes cuiuſcũq; generatiõis.

AD ſctm̃ Pancratiũ per portã auream
extra muros tranſtyberim. Iſta eccl'ia
circũquaq; lapidib⁹ porphireticis ſatis pulchre
eſt decorata. Sũt hic recõdita corpora infra-
ſcripta: vʒ ſub altari maiori regeſcit corpus
ſcti Pancratij epiſcopi ⁊ martiris. ⁊ corpus
ſcti Pancratij militis ⁊ martyris. ſub altari
quod eſt a capite huius eccleſie ⁊ ad dexterã
requieſcit corpus ſancti Victoris martiris:

vnde dicebat̃ eccleſia ſancti Victoris ⁊ Pan
cratii martirum. Sub altari qḋ eſt in medio
eccleſie requieſcunt corpora ſanctoꝝ martiruꝫ
Malchi ⁊ Madiani. corpus ſancte Botheris
virginis. Item in ea permanet nobile cimite-
rium nominatū Caleopodii preſbiteri ⁊ mar
tiris: in quo quidē cimiterio eſt ſepulchruꝫ bti
Calixti pape ⁊ martiris in quo permanſit per
multos annos corpus eius: demū tranſlatum
eſt ad ſanctaꝫ Mariam tranſtiberim: de quo
etiam quotidie ipſius eccl'ie canonici faciunt
ↄmemoratione͂: iuxta quā eccleſiā ſcē Marie
videlicet ⁊ verſus portā portueñ. eſt proxima
eccleſia ipſius ſancti Calixti. Eccleſia vero
antedicta ſancte Marie per ipſum Calixtum
conſtructa fuit. Requieſcūt inſuꝑ in ea reliqe
ſeu corpora ſanctoꝝ martirū ⁊ virginū ⁊ con-
feſſoꝝ quoꝝ nomina ſunt in libro vite. Que
quidē corpora videri poſſunt manifeſte ⁊ tan
gi ſed nullatenus trāſportari. quia excōicatio
papalis eſt niſi ex ſpeciali licentia ſummi pon
tificis. nec voluntate ipſorum monachoꝝ in
ea eccleſia ⁊ monaſterio perſiſtentium.

¶ Stationes in quadrageſima.

¶ In die Cinerū feria.iiii.ad ſanctā Sabinā
Feria.v.ad ſanctum Geoꝛgium
Feria.vi.ad ſanctum Joannē ꝛ Paulum
Sabbato ad ſanctum Triphonem
¶ Dominica pꝛima ad ſanctum Joannem in
Laterono ꝛ ad ſanctum Petrum
feria.ii.ad ſanctum Petrum ad vincula
feria.iii.ad ſctām Anaſtaſiam
feria.iiii.ad ſanctam Mariam maioꝛem
feria.v.ad ſanctum Laurentiū in paliſpna
feria.vi.ad ſanctos Apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum
¶ Dñica.ii.ad ſanctam Mariā in nauicula
feria.ii.ad ſanctum Clementem
feria.iii.ad ſanctam Balbinam
feria.iiii.ad ſanctam Ceciliam
feria.v.ad ſcāʒ mariā trāſtyberi ad fōtes olei
feria.vi.ad ſanctum Vitalem
Sabbato ad ſanctū Marcellinū ꝛ Petrum
¶ Dñica.iii.ad ſanctū Laurētiū ex muros
feria.ii.ad ſanctum Marcum
feria.iii.ad ſanctam Potentianam

Feria.iiii.ad ſanctũ Sixtum
feria.v.ad ſanctos Coſma ⁊ damianum
feria.vi.ad ſanctum Laurentium in lucina
Sabbato ad ſanctam ſuſanuam
¶ Dñica.iiii.ad ſanctã Crucẽ in hieruſalem
feria.ii.ad quatuor Coronatos
feria.iii.ad ſanctũ Laurentium in damaſo
feria.iiii.ad ſanctum Paulum
feria.v.ad ſanctum Silueſtrum
feria.vi.ad ſanctum Euſebium
Sabbato ad ſcm̃ Nicolaũ i carcere Tullião
¶ Dñica.v.ad ſanctum Petrum
feria.ii.ad ſanctum Griſogonum
feria.iii.ad ſanctum Ciriacum
feria.iiii.ad ſanctum Marcellum
feria.v.ad ſanctum Apolinarem
feria.vi.ad ſanctũ Stephanũ in Celiomonte
Sabbato ad ſanctũ Joannẽ añ portã latinã
¶ Dñica.vi.ad ſanctũ ioannẽ in laterano
feria.ii.ad ſanctam Praxedem
feria.iii.ad ſanctam Priſcam
feria.iiii.ad ſanctam mariam maiorem
feria.v.ad ſanctum Johannem in laterano

Feria.vi.ad ſanctam Crucem in hieruſaleꝫ.
Sabbato ad ſanctum Joannem in laterano.
¶ Dñica in paſca ad ſanctā Mariā maiorem
Feria.ij.ad ſanctum Petrum.
feria.iii.ad ſanctum Paulum
feria.iiij.ad ſanctū Laurētiū extra muros
feria.v.ad ſanctos apoſtolos.
feria.vi.ad ſanctam Mariam rotundam
Sabbato ad ſanctum Johannem in laterano
¶ Dñica in albis ad ſanctum Pancratium
¶ Sūt etiā ſpāles ſtatiōes in. xl.ad ſanctam
Mariā de Populo oī die a medio.xl.vſqꝫ ad
octauā paſce: apit̄ ⁊ oñdit̄ imago btē virginis
Itē.xx.die martij eſt ad ſanctā crucē in hieru
ſalē ſtatio. Iſto die pñt intrare mulieres ca-
pellā ſcē helene ⁊ nō alio tpe per totū annū.

¶ Stationes poſt paſcha.

¶ In die ſci Marci cōueniūt oēs religẽ ꝑ to-
tā Romā: ⁊ fit vna generalis proceſſio de ec-
cleſia ſancti Marci ad ſanctum Petrum
In ebdomada rogatiōe.ii.feria ad ſctm̄ petrū
feria.iii.ad ſanctū Joannem in laterano
feria.iiij.ad ſanctam Mariam maiorem

¶ In die aſcentionis dñi ad ſanctũ Petrum
Illo die oñditur ordinarie vultus ſanctus
¶ In die Penthecoſtes ad ſanctũ Petrum
Scd̃a pẽthecoſtes ad ſcm̃ petrũ ad vincula
Tertia penthecoſtes ad ſanctũ Anaſtaſium
feria.iiii.quatuor tempoꝝ ad ſanctam Mariã
maiorem ⁊ ad ſanctum Petrum
feria.v.ad ſanctum Laurentiũ extra muros
feria.vi.ad ſanctos apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum

¶ Itẽ in.iiii.tp̃z menſis ſeptembris
feria.iii.ad ſanctam Mariam maiorem
feria.vi.ad ſanctos apoſtolos
Sabbato ad ſanctum petrum

¶ Stationes in aduentu.
Dñica prima ad ſanctam Mariã maiorem
Dñica.ii.ad ſanctam Crucẽ in hieruſalem
Dñica.iii.ad ſanctum Petrum
Fe.iiij.q̃tuor tp̃z i aduẽtu ad ſ mariã maiorẽ
feria.vi.ad ſanctos apoſtolos
Sabbato ad ſanctum Petrum
Dñica.iiii.ad ſanctos Apoſtolos
¶ In vigilia natiuitatis dñi ad mariã maiorẽ

¶ In die natiuitatis xp̄i in primo gallicantu
ad ſanctā Mariā maiorē in capella ad p̄ſepe
dn̄i nr̄i ieſu xp̄i. in quā etiā nō intrāt mulieres
In aurora ad miſſam ad ſanctā Anaſtaſiaꝫ.
Ad ſummā miſſaꝫ ad ſanctā Mariā maiorē.
In die ſancti Stephani ad ſanctū Stepha-
num in Celiomonte.
In die ſcti Ioānis ad ſctāꝫ Mariā maioreꝫ ⁊
ad ſctm̄ Ioannē lateraneñ. ⁊ ad ſctm̄ ſilueſtrū
In iſto die oſtenditur caput ſci Io. baptiſte.
In die Innocentum ad ſanctum Paulum.
In circūciſiōe dn̄i ad ſcāꝫ mariā ad fōtes olei
In Epiphania dn̄i ad ſanctum Petrum.
¶ Dn̄ica in .lxx. ad ſctm̄ Laurētiū ex muros
Dn̄ica in ſexageſima ad ſanctum Paulum.
Dn̄ica Eſto mihi ad ſanctum Petrum.

¶ Finis.

¶ Impreſſum Rome p Joannez Beſicken
Anno. M.ccccci. die. xxvi. menſis Nouem
bris. Sedente Alexandro. vi. Pontifice
maximo. Anno eius decimo.

BIBLIOTHECA HERTZIANA
ROMA
1957. 1529